

Zberné suroviny Žilina a.s.

Zariadenie na zber a výkup odpadov, miestna výkupňa Gbeľany

Zámer vypracovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v rozsahu správy o hodnotení

apríl 2022

Obsah

Úvod 5

1.	Základné údaje o navrhovateľovi	6
1.1.	Názov (meno)	6
1.2.	Identifikačné číslo	6
1.3.	Sídlo	6
1.4.	Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa	6
1.5.	Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie	6
	Kontaktné osoby:	6
	Miesto na konzultácie:	6
2.	Základné údaje o navrhovanej činnosti	7
2.1.	Názov	7
2.2.	Účel	7
2.3.	Užívateľ	7
2.4.	Charakter navrhovanej činnosti	7
2.5.	Umiestnenie navrhovanej činnosti	7
2.6.	Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti (mierka 1:50 000)	8
2.7.	Termín začatia prevádzky navrhovanej činnosti	9
2.8.	Opis technického a technologického riešenia	9
	Stavebno-technické riešenie	10
	A. Zber a zhromažďovanie ostatných odpadov	10
	B. Zber a zhromažďovanie nebezpečných odpadov	12
2.9.	Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite (jej pozitíva a negatíva)	14
2.10.	Celkové náklady (orientačné)	14
2.11.	Dotknutá obec	15
2.12.	Dotknutý samosprávny kraj	15
2.13.	Dotknuté orgány	15
2.14.	Povoľujúci orgán	15
2.15.	Rezortný orgán	15
2.16.	Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov	15
2.17.	Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice	16
3.	Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia	17
3.1.	Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území	17
	Geomorfologické pomery	17
	Geologické pomery	17
	Pôdne pomery	18
	Klimatické pomery	18
	Hydrologické pomery	19
	Chránené územia podľa osobitných predpisov	20
3.2.	Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria	21
	Krajinná štruktúra	21
	Scenéria	22
	Stabilita	22
	Fauna a flóra	23

3.3.	Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty územia	23
	Obyvateľstvo	23
	Poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo	24
	Služby	24
	Doprava a dopravné plochy	25
	Infraštruktúra a inžinierske siete	25
	Odpady	26
	Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti	26
	Archeologické a paleontologické náleziská, geologické lokality	27
3.4.	Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia	27
	Ovzdušie	27
	Hluk	28
	Povrchové a podzemné vody	28
	Kontaminácia pôd a pôdy ohrozené eróziou	28
	Rastlinstvo a živočíšstvo	29
	Zdravotný stav obyvateľstva a celková kvalita životného prostredia pre človeka	29
	Syntéza hodnotenia súčasných environmentálnych problémov posudzovanej lokality	29
4.	Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie	31
4.1.	Požiadavky na vstupy	31
	Záber pôdy	31
	Spotreba vody	31
	Elektrická energia	31
	Spotreba zemného plynu	31
	Doprava	31
	Pracovné sily	31
	Materiálové vstupy	32
4.2.	Údaje o výstupoch	34
	Ovzdušie	34
	Odpadové vody	34
	Odpady	35
	Hluk a vibrácie	35
	Žiarenie, zápach a iné výstupy	36
4.3.	Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie	36
	Vplyvy na obyvateľstvo	36
	Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	37
	Vplyvy na klimatické pomery	37
	Vplyvy na ovzdušie	37
	Vplyvy na vodné pomery	37
	Vplyvy na pôdu	38
	Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy	38
	Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, krajinný obraz	38
	Vplyvy na dopravu	38
	Vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma	38
	Vplyvy na územný systém ekologickej stability	39
	Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky	39
	Vplyvy na archeologické náleziská	39
	Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	39
	Vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy	39
	Iné vplyvy	39
	Vplyvy na hlukovú situáciu	39

Prevádzkové riziká a ich možný vplyv na územie	40
Komplexné posúdenie vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi	40
4.4. Hodnotenie zdravotných rizík	40
4.5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia	41
4.6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia ..	41
4.7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice	42
4.8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území	42
4.9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti	42
4.10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie	42
Opatrenia z hľadiska ochrany horninového prostredia	43
Opatrenia na ochranu zdravia ľudí	43
Opatrenia na ochranu podzemných a povrchových vôd	43
Nakladanie s odpadmi	43
Opatrenia na ochranu ovzdušia	44
Opatrenia na ochranu pred hlukom a pred vibráciami	44
4.11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala	44
4.12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi	45
4.13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov	45
5. Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu s prihliadnutím na vplyvy na životné prostredie	46
5.1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu	46
5.2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty	46
5.3. Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu	46
6. Mapová a iná obrazová dokumentácia	48
7. Doplnujúce informácie k zámeru	49
7.1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov	49
7.2. Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru ..	50
7.3. Ďalšie doplnujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie	50
8. Miesto a dátum vypracovania zámeru	51
9. Potvrdenie správnosti údajov	51
9.1. Spracovateľ zámeru	51
9.2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom (pečiatkou) spracovateľa zámeru a podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa	51
Prílohy	51

Úvod

Navrhovateľ Zberné suroviny Žilina a.s. spracoval v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 24/2006 Z.z.“) zámer na vybudovanie „Zariadenia na zber a výkup odpadov, miestna výkupňa Gbeľany“ (ďalej len Zámer).

Predkladaný Zámer rieši vybudovanie zariadenia na zber a výkup odpadov, vrátane kovových odpadov, plastov a papiera. Navrhovaná činnosť svojim rozsahom spĺňa podmienky pre zisťovacie konanie bez limitu:

- príloha č. 8, tab. č. 9: Infraštruktúra, položka č. 9: *Stavby, zariadenia, objekty a priestory na nakladanie s nebezpečnými odpadmi od 10 t/rok*
- príloha č. 8, tab. č. 9: Infraštruktúra, položka č. 10: *Zhromažďovanie odpadov zo železných kovov, z neželezných kovov a starých vozidiel*

Zámer je spracovaný po obsahovej a štrukturálnej stránke v rozsahu podľa prílohy č. 9 zákona č. 24/2006 Z.z.. Údaje v zámere opisujú a vyhodnocujú predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti.

Navrhovateľ listom požiadal Okresný úrad Žilina, Odbor starostlivosti o životné prostredie o upustenie od požiadavky variantného riešenia. Okresný úrad Žilina, Odbor starostlivosti o životné prostredie vo svojom liste č. OU-ZA-OSZP32022/022991/HnI zo dňa 02.05.2022 upustilo od požiadavky variantného riešenia a preto navrhovateľ predkladá Zámer spracovaný v jednom variante.

1. Základné údaje o navrhovateľovi

1.1. Názov (meno)

Zberné suroviny Žilina a.s.

1.2. Identifikačné číslo

50 634 518

1.3. Sídlo

Kragujevská 3, 010 01 Žilina

1.4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa

Ing. Norbert Tóth – generálny riaditeľ

Zberné suroviny Žilina a.s., Kragujevská 3, 010 01 Žilina

e-mail: ntoth@zsza.sk

1.5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie

Kontaktné osoby:

Karel Sikora, environmentálny manažér

Zberné suroviny Žilina a.s., Kragujevská 3, 010 01 Žilina

tel: +421 917 195 557, e-mail: ksikora@zsza.sk

Mgr. Filip Sapák

ENEX consulting, s.r.o., ul. Ľudovíta Stárka 2513/26 A, 911 05 Trenčín

tel.: +421 32 286 21 10, mobil: +421 911 414 009, e-mail: sapak@enexconsult.sk

Miesto na konzultácie:

Zberné suroviny Žilina a.s., Kragujevská 3, 010 01 Žilina

ENEX consulting, s.r.o., ul. Ľudovíta Stárka 2513/26 A, 911 05 Trenčín

2. Základné údaje o navrhovanej činnosti

2.1. Názov

Zariadenie na zber a výkup odpadov, miestna výkupňa Gbeľany

2.2. Účel

Navrhovateľ plánuje v dotknutej lokalite vybudovať „Zariadenie na zber a výkup odpadov, miestna výkupňa Gbeľany“. „Zariadenie“ predstavuje súbor funkčne a logisticky usporiadaných objektov a zariadení, ktoré budú zabezpečovať:

- zber ostatných odpadov, vrátane výkupu, triedenia a zhromažďovania vykúpených kovových odpadov, papiera a plastov do času ich odovzdania konečnému spracovateľovi,
- zber, triedenie a zhromažďovanie nebezpečných odpadov do času ich odovzdania konečnému spracovateľovi, vrátane zberu starých vozidiel

2.3. Užívateľ

Zberné suroviny Žilina a.s., Kragujevská 3, 010 01 Žilina

2.4. Charakter navrhovanej činnosti

Nová činnosť

2.5. Umiestnenie navrhovanej činnosti

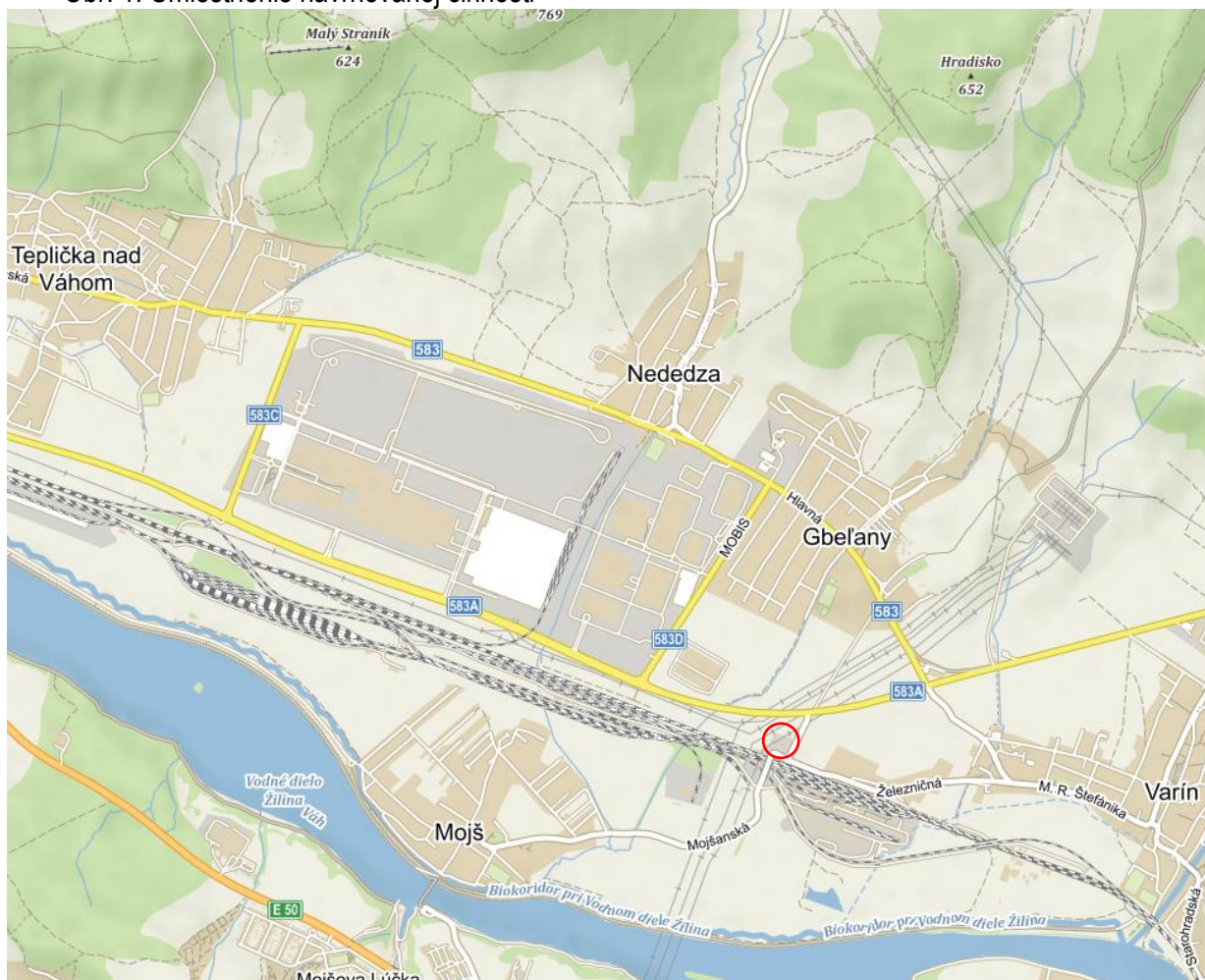
Navrhovaná činnosť bude situovaná v Žilinskom kraji, v okrese Žilina, v obci Gbeľany v existujúcom priemyselnom areáli. Areál zariadenia na zber a výkup odpadov bude umiestnený v katastrálnom území Gbeľany na časti parciel č. 832/8 a 832/7 s celkovou výmerou cca 1 000 m². Areál sa nachádza na juhovýchodnom okraji obce Gbeľany. Zariadenie bude dostupné z ulice Železničná.

Areál zariadenia je oplotený, zabezpečený proti vniknutiu nepovolených osôb uzamykateľnou bránou a vybavený kanceláriou vykupovača, váhami a príslušnými kontajnermi na zber jednotlivých druhov odpadov.

Najbližšia obytná zástavba je situovaná cca 250 m vzdušnou čiarou od prevádzky, kde bude navrhovaná činnosť realizovaná.

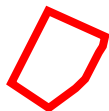
2.6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti (mierka 1:50 000)

Obr. 1: Umiestnenie navrhovanej činnosti

Umiestnenie navrhovanej činnosti

Obr. 2: Umiestnenie navrhovanej činnosti

Umiestnenie navrhovanej činnosti

2.7. Termín začatia prevádzky navrhovanej činnosti

Termín začatia prevádzky: 05.2022
Termín ukončenia prevádzky: nie je určený

2.8. Opis technického a technologického riešenia

Navrhovaná činnosť bude situovaná v Žilinskom kraji, v okrese Žilina, v obci Gbeľany v bývalom v existujúcom priemyselnom areáli. Areál zariadenia na zber a výkup odpadov bude umiestnený v katastrálnom území Gbeľany na časti parciel č. 832/8 a 832/7 s celkovou výmerou cca 1 000 m². Samotný areál je v nájme na základe Zmluvy o nájme nebytových priestorov uzatvorenej v zmysle § 3a nasl. Zák. č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov, uzatvorenej dňa 31.03.2022.

V areáli bude vykonávaná nová činnosť spočívajúca v zbere a výkupe ostatných odpadov, vrátane kovových odpadov, plastov a papiera, starých vozidiel a zhromažďovanie nebezpečných odpadov.

Stavebno-technické riešenie

Areál zariadenia na zber a výkup odpadov bude umiestnený v existujúcom priemyselnom areáli na ploche s výmerou cca 1 000 m². Vybudovanie prevádzky si nevyžaduje budovanie nových plôch, komunikácií ani iných stavebných objektov. Zariadenie bude dostupné z verejnej komunikácie ulice Železničná a napojené na vnútroareálové komunikácie. Areál pozostáva zo spevnených betónových plôch a unimobunky s administratívnym zabezpečením.

Areál zariadenia je oplotený a zabezpečený proti vniknutiu nepovolených osôb. Súčasťou areálu je oplotenie s uzamykateľnou bránou.

V zariadení sa bude nachádzať váha, uzamykateľný kontajner na skladovanie farebných kovov, veľkoobjemové kontajnery, malo objemové kontajnery, uzamykateľný kontajner na nebezpečné odpady, elektroodpad, kontajner na zber starých vozidiel a plochy určené na zhromažďovanie odpadov.

Dažďové vody zo striech a betónových plôch sú odvádzané a vsakované do okolitého nespevneného terénu. Splaškové vody priamo v prevádzke navrhovanej činnosti vznikajú nebudú, pracovník bude na sociálne účely využívať administratívnu budovu v rámci areálu na základe dohody s majiteľom areálu

V areáli sa budú vykonávať činnosť spočívajúce v zbere ostatných odpadov a zbere nebezpečných odpadov:

V zariadení na zber a zhodnocovanie odpadov sa budú vykonávať jednotlivé činnosti:

- A. Zber a zhromažďovanie ostatných odpadov
- B. Zber a zhromažďovanie nebezpečných odpadov

A. Zber a zhromažďovanie ostatných odpadov

Zariadenie bude slúžiť na zber, vrátane výkupu, triedenia a dočasného zhromažďovania ostatných odpadov (kovové odpady, papier, plasty a sklo...), ktoré budú po prijatí roztriedené podľa druhu a zhromažďované v areáli na vyhradenej spevnenej ploche zariadenia alebo vo vyhradených kontajneroch. Technológia triedenia a ukladania týchto druhov odpadov bude vykonávaná ručne. Po naplnení kapacity zariadenia budú ďalej odpady odvážané na zhodnotenie.

Do zariadenie na zber odpadov budú odpady dovážané držiteľmi odpadov, resp. vlastnou dopravou navrhovateľa. Odpad bude pri prijímaní vizuálne skontrolovaný s cieľom overenia jeho vlastností, následne bude odvážený a zaevidovaný podľa Katalógu odpadov. Ostatné odpady ako železné a neželezné kovy, odpady z obalov, odpady z papiera a plastov, elektroodpad budú zhromažďované podľa druhu odpadu. Kovové odpady budú zhromažďované buď na spevnenej ploche alebo k tomu určených veľkoobjemových kontajneroch. Iné ako kovové nie nebezpečné odpady budú zhromažďované vo veľkoobjemových kontajneroch alebo iných vhodných nádobách určených pre jednotlivé druhy odpadov. Neželezné kovy (meď, mosadz, bronz, hliník a pod.), budú zhromažďované podľa jednotlivých druhov v uzamykateľnom kontajneri na skladovanie farebných kovov. Odpady budú zhromažďované tak, aby nedochádzalo k ich úniku z areálu navrhovateľa do okolia.

Súčasťou zariadenia je aj zatvorený kontajner na dočasné uloženie starého vozidla a zatvorený kontajner na dočasné uloženie elektro odpadov.

Tab. č. 1: Zoznam ostatných odpadov, ktoré budú v Zariadení zberané a zhromažďované (v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov):

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória
02 01 04	odpadové plasty okrem obalov	O

02 01 10	odpadové kovy	0
03 03 08	odpady z triedenia papiera a lepenky určených na recykláciu	0
09 01 07	fotografický film a papiere obsahujúce striebro alebo zlúčeniny striebra	0
12 01 02	prach a zlomky zo železných kovov	0
12 01 04	prach a zlomky z neželezných kovov	0
12 01 05	hoblíny a triesky z plastov	0
12 01 21	používané brúsne nástroje a brúsne materiály iné ako uvedené v 12 01 20	0
15 01 01	obaly z papiera a lepenky	0
15 01 02	obaly z plastov	0
15 01 03	obaly z dreva	0
15 01 04	obaly z kovu	0
15 01 05	kompozitné obaly	0
15 01 06	zmiešané obaly	0
15 01 07	obaly zo skla	0
16 01 17	železné kovy	0
16 06 04	alkalické batérie iné ako uvedené v 16 06 03	0
16 06 05	iné batérie a akumulátory	0
16 02 14	vyradené zariadenia iné ako uvedené v 16 02 09 až 16 02 13	0
17 02 02	sklo	0
17 02 03	plasty	0
17 04 01	meď, bronz, mosadz	0
17 04 02	hliník	0
17 04 03	olovo	0
17 04 04	zinok	0
17 04 05	železo a oceľ	0
17 04 06	cín	0
17 04 07	zmiešané kovy	0
17 04 11	káble iné ako uvedené v 17 04 10	0
19 10 01	odpad zo železa a z ocele	0
19 10 02	odpad z neželezných kovov	0
19 12 01	papier a lepenka	0
19 12 02	železné kovy	0
19 12 03	neželezné kovy	0
19 12 04	plasty a guma	0
19 12 05	sklo	0
20 01 01	papier a lepenka	0
20 01 02	sklo	0
20 01 04	obaly z kovu	0
20 01 34	batérie a akumulátory iné ako uvedené v 20 01 33	0
20 01 36	vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35	0
20 01 39	plasty	0
20 01 40	kovy	0
20 01 40 01	meď, bronz, mosadz	0

20 01 40 02	hliník	O
20 01 40 03	olovo	O
20 01 40 04	zinok	O
20 01 40 05	železo a oceľ	O
20 01 40 06	cín	O
20 01 40 07	zmiešané kovy	O

Zhromažďovanie ostatných odpadov

Ostatné odpady ako železné a neželezné kovy, sklo, papier a lepenka, plasty a odpady z obalov sú zhromažďované podľa druhu odpadu. Odpady budú zhromažďované buď na spevnenej ploche, jednotlivo na vyhradených miestach podľa druhov odpadov alebo vo veľkoobjemových kontajneroch. Neželezné kovy (meď, mosadz, bronz, hliník a pod.), budú zhromažďované podľa jednotlivých druhov vo veľkoobjemovom uzamykateľnom kontajneri určenom na skladovanie farebných kovov, ktorý bude uzamykateľný a zabezpečený voči odcudzeniu. Zhromažďovanie odpadov sa bude vykonávať tak, aby nedochádzalo k ich úniku z areálu do okolia.

B. Zber a zhromažďovanie nebezpečných odpadov

V zariadení sa bude vykonávať zber a dočasné zhromažďovanie nebezpečných odpadov, elektroodpadov, ktoré budú po prijatí roztriedené podľa druhu a dočasne zhromažďované v uzatvorenom, uzamykateľnom kontajneri určenom na tento účel. Technológia triedenia a ukladania týchto druhov odpadov bude vykonávaná ručne. Po naplnení kapacity zberných a skladovacích zariadení budú odpady ďalej odvážané do spracovateľských zariadení zmluvných spoločností.

Zhromažďovanie batérií a akumulátorov sa bude vykonávať v certifikovaných kontajneroch s vnútornou povrchovou kyselinovzdornou úpravou, ktoré sú vhodné pre zber batérií a akumulátorov. Aj iné zbierané nebezpečné odpady budú uložené do špeciálnych obalov určených na tento účel, ktoré zabránia ich úniku do okolitého prostredia. Jednotlivé nebezpečné odpady budú dočasne uložené v uzamykateľnom certifikovanom sklade s nepriepustnou podlahou, ktorý sa nachádza v areáli, a ktorý bude vhodných na účel skladovania nebezpečných odpadov.

V uzamykateľnom sklade bude nebezpečný odpad skladovaný v nádobách a obaloch, ktoré budú:

- Odlíšené od prázdnych nádob a viditeľne označené
- Zabezpečené pred vonkajšími vplyvmi, ktoré by mohli spôsobiť vznik nežiaducich reakcií v odpadoch (napr. vznik požiaru, výbuch)
- Odolné proti mechanickému poškodeniu
- Odolné proti chemickým vplyvom
- Zodpovedať požiadavkám podľa osobitných predpisov
- Označené príslušnými identifikačnými listami nebezpečného odpadu

Uskladnenie pevných nebezpečných odpadov bude v kovových kontajneroch, príp. sudoch a plastových obaloch (špeciálne plastové kontajnery na batérie).

Všetky nádoby na nebezpečný odpad budú uložené tak aby v prípade úniku látky z nádoby bola táto látka zachytená do záchytnej vane. Súčasťou zariadenia bude aj zatvorený kontajner na dočasné uloženie starého vozidla a zatvorený kontajner na dočasné uloženie elektroodpadov.

Tab. č. 2: Nebezpečné odpady, ktoré môžu byť v Zariadení zberané a zhromažďované (v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov):

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória
16 01 04	staré vozidlá	N
16 02 11	vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky, HCFC, HFC	N
16 02 13	vyradené zariadenia obsahujúce nebezpečné časti*) iné ako uvedené v 16 02 09 až 16 02 12	N
16 06 01	olovené batérie	N
20 01 21	žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	N
20 01 23	vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky	N
20 01 33	batérie a akumulátory uvedené v 16 06 01, 16 06 02, alebo 16 06 03 a netriedené batérie a akumulátory obsahujúce tieto batérie	N
20 01 35	vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23, obsahujúce nebezpečné časti	N

Kapacita zariadenia

Kapacita na zber ostatných odpadov	3.000	t/rok
Kapacita na zber nebezpečných odpadov	50	t/rok
Kapacita na zber elektroodpadu	50	t/rok
Kapacita na zber starých vozidiel	100	t/rok

Nulový variant

Nulový variant je stav, keby sa navrhovaná činnosť nerealizovala a predstavuje areál v súčasnosti.

V súčasnosti sa v mieste realizácie navrhovanej činnosti nachádza jestvujúci areál, ktorého časť je aktuálne nevyužívaná. Ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala, jestvujúce priestory by boli posunuté iným subjektom, ktoré by ich mohli využívať na svoje podnikanie.

Súčasný stav krajiny širšieho okolia posudzovanej lokality je ovplyvnený stresovými faktormi súvisiacimi s osídlením, priemyslom, poľnohospodárstvom, tvorbou odpadov a dopravou. Jestvujúca plocha sa nachádza v priemyselnom areáli s vybudovanou infraštruktúrou a v jej okolí sa nachádzajú iné priemyselné objekty. Tieto sa prejavujú nielen ako bodové, líniové, či plošné zdroje znečistenia, ale aj ako líniové bariéry vo vzťahu k migrácii živočíchov.

Záujmové územie je poznačené antropogénnymi vplyvmi, nakoľko sa nachádza v jestvujúcej priemyselnej zóne. Biodiverzita územia je hodnotená ako nízka.

Jestvujúce areál sa nachádza na južnom okraji katastrálneho územia mimo zastavaného územia a nadväzuje na neho poľnohospodárska pôda a ďalšie objekty priemyslu v rámci priemyselnej zóny, z južnej strany sa v tesnej blízkosti areálu nachádza železnica. Vzhľadom na charakter biotopu na záujmové územie nie sú viazané žiadne významné druhy živočíchov.

V riešenom území je vegetácia výrazne ovplyvnená antropogénnou činnosťou, súčasné druhové a priestorové zloženie je výsledkom a odrazom vplyvu človeka na životné prostredie.

2.9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite (jej pozitíva a negatíva)

Spoločnosť Zberné suroviny Žilina a.s., plánuje v hodnotenom areáli vykonávať činnosť zariadenia na zber a výkup ostatných odpadov vrátane kovových odpadov, odpadov z plastu a papiera a zberu a zhromažďovaniu nebezpečných odpadov a starých vozidiel.

Navrhnutá je komplexná prevádzka na zber odpadov, ktorá sa nachádza v existujúcom priemyselnom areáli na plochách priemyselnej výroby s úplnou objektovou skladbou a technologickým vybavením pre požadovaný účel. Zariadenie bude spĺňať požiadavky z hľadiska právnych predpisov v odpadovom hospodárstve, ako aj ostatných príslušných právnych predpisov. Bude disponovať dostatočnými plochami na nakladanie s odpadmi, ktoré budú v Zariadení zhromažďované, skladované a triedené.

Hlavnými oblasťami, v ktorých sa prejaví environmentálny prínos po realizácii projektu je oblasť ochrany zložiek životného prostredia a zvýšenie možností spoločnosti v spádovom regióne jeho využitia nepotrebného odpadu a zároveň zníženie zneškodňovania odpadov. Navrhovaná činnosť bude plne v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a prispeje k plneniu limitov v súlade so záväznými cieľmi Programu odpadového hospodárstva SR. Pozitívne vplyvy navrhovanej činnosti sa prejavia predovšetkým pri environmentálne vhodnom nakladaní s odpadom formou jeho následného materiálového zhodnocovania alebo recyklácie.

Pozitívne vplyvy sa prejavajú najmä v socio-ekonomickej oblasti spočívajúcej z vysokej miere zhodnocovania odpadov v súlade s platným POH SR, ako aj prevádzkou zariadenia, kde budú môcť občania zvyknutý zanášať svoje odpady, s ktorými bude následne nakladané v zmysle hierarchie odpadového hospodárstva, nakoľko kovové odpady finálne končia zväčša v oceliarnach, kde sú opätovne použité na výrobu železa a ocele, čo šetrí prírodné zdroje a plne v súlade s obehovým hospodárstvom.

Sprievodné negatívne vplyvy súvisiace s prevádzkou navrhovanej činnosti nepredstavujú významné riziko ohrozenia životného prostredia a jeho zložiek. Navrhovaná činnosť bude realizovaná v jestvujúcom priemyselnom areáli, čím nebude zvýšená záťaž územia budovaním nových areálov na úkor jestvujúcej infraštruktúry. Antropogénna záťaž, ktorá bude súvisieť s navrhovanou činnosťou bude predstavovať minimálne zaťaženie, nakoľko charakter navrhovanej činnosti bude v podobných intenciách ako bola vykonávaná činnosť v hodnotenom areáli navrhovateľa aj v minulosti. Vzhľadom na nulové (záber pôdy, budovanie nových stavebných objektov) alebo len minimálne zásahy a vplyvy na životné prostredie a prevažujúce socio-ekonomické (zamestnanosť) a environmentálne prínosy (zvýšenie podielu zhodnocovaných odpadov) je prevádzkovanie navrhovanej činnosti v navrhovanom areáli optimálne.

Popisovaná činnosť nebude mať taký vplyv, ktorý by vytvoril novú preťaženú lokalitu, t.j. takú, kde sa koncentrujú nepriaznivé účinky aktivít s dopadom na zdravie obyvateľstva, alebo zložky životného prostredia.

2.10. Celkové náklady (orientačné)

Navrhovaná činnosť nepredpokladá vyvolané investície, nakoľko sa nachádza v jestvujúcom areáli, v ktorom navrhovateľ neplánuje budovanie nových alebo rekonštrukciu jestvujúcich plôch a zariadení.

2.11. Dotknutá obec

Obec Gbeľany
Urbárska 366/3, 013 02 Gbeľany

2.12. Dotknutý samosprávny kraj

Žilinský samosprávny kraj
Komenského 48, 011 09 Žilina

2.13. Dotknuté orgány

Okresný úrad Žilina, Odbor starostlivosti o životné prostredie,
Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina

Okresný úrad Žilina, Odbor krízového riadenia,
Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina

Okresný úrad Žilina, Odbor dopravy a pozemnej komunikácie,
Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline
V. Spanyola 27, 011 71 Žilina

Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru Žilina
Nám. Požiarnikov 1, 010 01 Žilina

2.14. Povoľujúci orgán

Okresný úrad Žilina, Odbor starostlivosti o životné prostredie,
Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina

Obec Gbeľany
Urbárska 366/3, 013 02 Gbeľany

2.15. Rezortný orgán

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava

2.16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Na prevádzku navrhovaného zariadenia sa vzťahujú predovšetkým ustanovenia zákona č. 79/2015 Z. z. zákon o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov:

- súhlas na prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov podľa §97, ods. 1 písm. d) v zmysle zákona č. 79/2015 Z. z.,

2.17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Vplyvy činnosti popisovanej v zámere nepresahujú štátne hranice.

3. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia

3.1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území

Geolomorfologické pomery

Katastrálne územie obce Gbeľany sa podľa geomorfologického členenia Slovenska nachádza v dvoch geomorfologických celkoch – Kysucká vrchovina a Žilinská kotlina. Z podcelkov Kysuckej vrchoviny leží katastrálne územie v Kysuckých bradlách a zasahuje doň časť podcelku – Vadičovská brázda. Z podcelkov Žilinskej kotliny sa katastrálne územie nachádza v Žilinskej pahorkatine a z časti aj Varínskom podolí. V hierarchickom členení geomorfologických jednotiek leží katastrálne územie obce v Alpsko-himalájskej sústave, podsústave Karpaty, provincii Západné Karpaty, subprovinciách Vnútorne Západné Karpaty a Vonkajšie Západné Karpaty v ich oblastiach Fatransko-tatranskej a Stredné Beskydy a vyššie spomínaných celkoch, podcelkoch a častiach.

Najnižší bod katastra 345 m n. m. sa nachádza pod hrádzou Vodnej nádrže Vodného diela Žilina, resp. v mieste, kde Gbelianský potok opúšťa katastrálne územie. Najvyšší bod je nepomenovaný vrch v severovýchodnej časti katastra obce s nadmorskou výškou 724 m n. m.

Geologické pomery

Geologická charakteristika územia

Podľa tektonickej schémy Západných Karpát patrí katastrálne územie Gbelian k dvom tektonickým celkom – bradlovému pásu (severná časť územia) a paleogénnym panvám centrálno-karpatského paleogénu (južná časť katastrálneho územia). Tomuto rozdeleniu zodpovedá aj zastúpenie hornín na území katastra obce. Bradlové pásmo vychádza na povrch z plastických a mäkkších flyšových hornín (prevažne vápnité pieskovce, slieňa a ílovce) vo forme odolnejších bradiel, ktoré sú budované rôznymi varietami karbonátov. Tieto sa nachádzajú v oblasti Kysuckej vrchoviny. Centrálno-karpatský paleogén vyplňa dno Žilinskej kotliny. Tvoria ho najmä pieskovce a vápnité ílovce. V jeho nadloží sa nachádzajú kvartérne sedimenty tvorené štrkami a pieskami rôzneho petrografického zloženia. Ich zloženie zodpovedá povodiu daných vodných tokov, takže sú tvorené rôzne opracovanými granitmi, vápencami, dolomitmi, prípadne pieskovecami z povodí Gbelianského potoka a Váhu.

Inžinierskogeologická charakteristika územia

Podľa inžiniersko-geologickej rajonizácie na základe genézy a litologickej povahy hornín, zaraďujeme územie mikroregiónu Terchovská dolina k nasledujúcim rájonom: Rájony predkvartérnych hornín (rajón ílovcovo-vápenatých hornín a rajón flyšoidných hornín) a Rájony kvartérnych sedimentov (rajón prolúviálnych sedimentov, rajón náplavových terasových stupňov a rajón údolných riečnych náplavov). Vyčlenené rájony umožňujú na rôznej úrovni podrobnosti stanoviť vhodnosť horninového prostredia z hľadiska rôznych spôsobov hospodárskeho využívania územia.

Geodynamické javy

Záujmové územie je možné charakterizovať z hľadiska geodynamických javov ako relatívne stabilné. Exogénne geodynamické javy ako zvetrávanie, činnosť vody, zosuvy a iné gravitačné pohyby sa vzhľadom na malý sklon terénu neuplatňujú. Z endogénnych geodynamických javov vzhľadom na polohu lokalizovaných v osovej časti údolia Váhu sa prejavuje ako stredný tektonický pokles.

Lokalita je z hľadiska stability stabilným územím bez svahových deformácií.

Seizmicita

Z hľadiska ohrozenia seizmicitou je celé riešené územie zaradené do 8° stupnice makroseizmickej intenzity MSK – 64. Uvedenému stupňu v území zodpovedá špičkové zrýchlenie seizmického ohrozenia na skalnatom podloží 1,00-1,29 m.s⁻².

Ložiská nerastných surovín

V riešenom území sa nenachádza žiadne výhradné ložisko nerastov.

Z evidovaných ložísk nevyhradených nerastov sa tu nachádza ložisko Gbeľany – štrkopiesky a piesky, toto sa nachádza mimo riešené územie.

Pôdne pomery

Pôda je samostatný prírodno-historický útvar, vzniknutý premenou vrchnej časti litosféry za spolupôsobenia organizmov na horniny za účasti vzduchu, vody a slnečnej energie.

Charakteristiku pôd v rámci regiónu možno brať z rôznych hľadísk. Podľa zrnitosti sa v katastri obce nachádzajú hlinito-piesčité, piesčito-hlinité až hlinité pôdy. Podľa množstva skeletu sa v katastrálnom území nachádzajú neskeletnaté alebo slabo skeletnaté pôdy s obsahom skeletu do 20 %. Na pestovanie poľnohospodárskych plodín sú najvhodnejšie tzv. stredne ťažké pôdy (hlinité) s nízkym zastúpením skeletu. Na úrodnosť pôd má vplyv aj podiel humusu v pôde. Z tohto hľadiska sa v katastri obce nachádzajú oblasti s rôznym zastúpením humusu v pôde. Na nive Váhu má pôda pomerne vysoký obsah humusu (nad 2,3 %) a postupne smerom ho Kysuckej vrchoviny podiel humusu v pôde klesá. Aj z toho dôvodu sú na nive Váhu aj najúrodnejšie pôdy v katastri obce.

Geologická a geomorfologická stavba, ako aj rastlinná pokrývka a činnosť človeka má úzku návaznosť na priestorové rozšírenie pôdných druhov a pôdných typov. V obci môžeme nájsť širokú paletu pôdných druhov, typov a ich variét. Prevažne človekom upravované a obhospodarované pôdy sa nazývajú kultizeme. Podľa toho na akom pôdnom type sa daná kultizem nachádza, tak je pomenovaná napr. fluvizem kultizemná a podobne. Na nive Váhu sa nachádzajú fluvizeme. V zamokrených oblastiach s permanentne podmáčanou pôdou sa nachádzajú pseudogleje. Na karbonatických (vápence, dolomity) horninách sa nachádzajú rendziny a v horských oblastiach kambizeme.

Vzhľadom na podložie a obhospodarovanie je pôdna reakcia kyslá (prevažne v horských oblastiach) s pH 4,5 – 5,5 a neutrálna až mierne zásaditá (v oblasti vodných tokov) s pH 7 – 7,8. Vzhľadom na povahu pôd je ich retenčná schopnosť (schopnosť zadržiavať vodu) veľká s pomerne dobrou priepustnosťou.

Klimatické pomery

Posudzované územie patrí z hľadiska makroklimatickej klasifikácie do oblasti mierne teplej, podoblasti vlhkej, okrsku M5 – mierne teplého, vlhkého s chladnou až studenou zimou. do teplej suchej klimatickej oblasti s miernou zimou.

Z hľadiska klimaticko-geografických typov patrí vlastné riešené územie do typu krajiny s kotlinovou klímou s veľkou inverziou teplôt, mierne suchou až vlhkou, subtypu mierne teplého.

Štatistické hodnoty klimatickej charakteristiky:

- počet letných dní	30 - 40
- počet mrazových dní	130 - 140
- počet dní so snehovou pokrývkou	60 - 100
- hĺbka premŕzania	1,20 m
- priemerný počet dní zo zrážkami 1 mm a viac	100 - 120

- zrážkový úhrn vo vegetačnom období	350 - 450
- zrážkový úhrn v zimnom období	250 - 300

Zrážkové pomery

Priemerný dlhodobý interval ročného úhrnu zrážok sa pohybuje v rozmedzí 758 – 781 mm. Najdaždivější mesiace sú jún a júl, najmenej zrážok padne v januári až marci. V letných mesiacoch sa v širšom území relatívne často vyskytujú búrky. Búrky sa v priemere vyskytnú 30 – 35 dní v roku.

Priemerná vlhkosť vzduchu sa pohybuje okolo hodnoty 80 %, pričom najväčšia je v zime (85 – 87 %) a najmenšia na jar až v lete (74 – 78 %)

Trvanie snehovej pokrývky v kotline je v priemere 60 – 80 dní.

Teplotné pomery

Na základe dlhodobých pozorovaní SHMÚ (stanica Žilina) je v širšom území okresu vyhodnotený ako najteplejší mesiac júl s priemernou teplotou nad 15 – 17 °C a najchladnejší mesiac január s priemernou teplotou -5 až -4 °C. Priemerná ročná teplota sa pohybuje v rozmedzí 6 -7 °C.

Počet letných dní je v priemere 39,9 za rok, počet mrazivých dní je v priemere 125,5 ročne a dní s priemernou teplotou 0 °C dosahuje počet 71 – 81 ročne.

Častým javom počas jesene a zimy je inverzný stav atmosféry s častými hmlami v okolí starého koryta Váhu.

Veterné pomery

Dlhodobá veterná situácia je ovplyvňovaná celkovou cirkuláciou vzduchu v miernom pásme a v nižších vrstvách reliéfom a vegetáciou. Územie má pomerne vysoké percento bezvetria cca 33 % v roku. Ročný priemer rýchlosti prúdenia vzduchu je <2m/s. Najvyššie početnosti smerov vetra sú od severu a juhu. V prípade predmetnej lokality bude prevládajúce prúdenie v smere orientácie doliny, t.j. SZ-JV.

Z hľadiska zaťaženia prízemnými inverziami patrí širšie dotknuté územie medzi priemerne inverzné polohy. Z hľadiska výskytu hmiel patrí do oblasti údolí väčších riek s priemerným ročným počtom dní s hmlou 60 – 80.

Hydrologické pomery**Povrchové vody**

Územie katastra obce, tak ako väčšina Slovenska, patrí do úmoria Čierneho mora. Do Čierneho mora je odvodňované prostredníctvom riek Dunaj a Váh. Najvýznamnejším vodným tokom v oblasti je Váh, ktorý preteká južným okrajom katastrálneho územia. Na tomto mieste však rieku tvorí nápusťný objekt Vodného diela Žilina. V stanici Mojš dosahuje priemerný prietok 35,6 metrov kubických za sekundu. Tento stav je však ovplyvňovaný vodným dielom. Primárne je však katastrálne územie odvodňované Gbelianským potokom, iba severná časť katastra v okolí sedla Žiarce je odvodňovaná Vadičovským potokom, resp. Varínkou. Gbelianský potok má niekoľko menších prítokov, ktoré však nie sú veľmi výdatné, alebo sú to prítoky vznikajúce v bočných dolinách po zrážkových udalostiach.

Podzemné vody

V zmysle hydrologickej rajonizácie Slovenska záujmové územie je situované v hydrologickom regióne 29 – Paleogén a kvartér, časti Žilinskej kotliny s určujúcim medzizrnovým typom priepustnosti a v hydrologickom regióne 26 – Mezozikum bradlového pásma a paleogén v povodí Varínky, časť južného okraja Kysuckej vrchoviny s určujúcim puklinovým typom priepustnosti.

Zásoby podzemných vôd v predmetnej oblasti sú doplňované z náplavových prítokov nad záujmovým územím, prítokmi z okolitých pohorí a najmä infiltráciou z riek Varínka a Váh pri vysokých stavoch.

Smer prúdenia podzemných vôd je zhodný so smerom údolia a tokom Váhu. Hydraulická spojitosť aluviálnych náplavov s riekou Váh sa výraznejšie prejavuje pri stredných a vyšších stavoch rieky. Za nízkych prietokov vo Váhu môže dochádzať k prerušeniu hydraulického vzťahu, zmene smeru toku podzemnej vody a lokálnemu drenovaniu podzemnej vody s riekou.

Hĺbka podzemnej vody je zvyčajne od 4 – 6 m od povrchu terénu a priemerný koeficient filtrácie v priestore Tepličky má veľkosť od $1,0 \times 10^{-3}$ do $7 \times 10^{-3} \text{ m.s}^{-1}$, čo dokumentuje pomerne dobre priepustné prostredie pre podzemné vody.

Na údolnú nivu Váhu sa viažu vodné zdroje Teplička s využiteľnou výdatnosťou 170 l/s a Gbeľany s využiteľnou výdatnosťou 15 l/s.

Minerálne a geotermálne vody

V záujmovom území sa nenachádzajú využívané termálne ani minerálne vody.

Vodohospodársky chránené územia

Severná časť k.ú. Gbeľany zasahuje do chránenej vodohospodárskej oblasti CHVO Beskydy a Javorníky.

Z vodohospodársky významných tokov sa v širšom území nachádzajú Váh a Varínka.

Na území obce sa nachádza v pásme hygienickej ochrany vodného zdroja Gbeľany (PHO 1. stupňa). Ochranné pásmo 2. stupňa chráni celú infiltračnú oblasť podzemných vôd, čo zahŕňa kvartérne náplavy Váhu, ktoré majú veľký vodohospodársky význam. Sú na ne viazané významné akumulácie podzemných vôd, ktoré sú zachytené vodnými zdrojmi Teplička a Gbeľany

Chránené územia podľa osobitných predpisov

Posudzované územie patrí v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny k územiu 1. stupňa ochrany, t.j. územie, ktorému sa neposkytuje osobitná ochrana. Do posudzovaného územia nezasahuje priamo žiadne chránené vtáčie územie ani územie európskeho významu vyhlásené v zmysle smernice NATURA 2000. V dotknutom území navrhovanej činnosti nie sú indície o výskyte taxónov vzácných, zriedkavých alebo ohrozených druhov rastlín a živočíchov. Neboli identifikované ani chránené a vzácné biotopy, ani biotopy európskeho a národného významu. Hodnotenú územie nie je zaradené do Ramsarskej oblasti. Všetky prírodné hodnotné lokality sú v dostatočnej vzdialenosti od lokalizácie zámeru, takže realizácia posudzovania činnosti ich nijako neovplyvní.

V širšom riešenom území sa nachádzajú:

- veľkoplošné chránené územie NP Malá Fatra
- maloplošné chránené územie PP Krasniansky luh (k.ú. Krasňany)
- chránené vtáčie územie 13 Malá Fatra
- územie európskeho významu Varínka (SKUEV0221)
- územie európskeho významu Malá Fatra (SKUEV252)

Chránené stromy

V k.ú. Gbeľany sa nachádza chránený strom Lipa v Gbeľanoch (cintorín) – lipa malolistá (*Tilia cordata*).

Priamo dotknutom území navrhovanej činnosti území sa nenachádzajú žiadne chránené stromy v zmysle zák. č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

Prvky územného systému ekologickej stability

Pre riešené územie je platný Regionálny územný systém ekologickej stability (RÚSES) okresu Žilina, Aktualizácia prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Bytča, Žilina a Kysucké Nové Mesto a RÚSES Žilinského kraja (ÚPN VÚC Žilinského kraja) a MÚSES (ÚPN-O Gbeľany).

V širšom území riešenej lokality sa nachádzajú nasledovné prvky ÚSES, vymedzené vyššie uvedenými materiálmi:

Biocentrá

- RBc 19 Jalovec – Požeha
- RBc 24 Krasňanský luh
- MBc Kopanice – Brodenec – Brodno
- MBc Medzi jarkami (lokálne biocentrum na hranici k.ú. Mojš)
- MBc Park pri Kúrii
- MBc Park pri kaštieli
- MBc Lesný porast Pod Ladňou
- MBc Pramenná oblasť Gbelianskeho potoka

Biokoridory

- NRBk Rieka Váh
- RBk Brodnianka – Lysica
- MBk Gbeliansky potok
- MBk potok Kotrčiná
- MBk Prepojenie Gbelianskeho potoka - ekotón Pod Ladňou – Pod Dielom
- MBk Prepojenie MBc Hradisko – Kutina
- MBk Hrebeň Koňhora – RBk Brodnianka - Lysica

Genofondové lokality

- Jalovec - Lysica

3.2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

Krajinná štruktúra

Z hľadiska súčasnej krajinej štruktúry je dotknuté územie umiestnené mimo sídelnej zóny obce Gbeľany v oblasti priemyselnej výroby. Katastrálne územie obce má pozdĺžny tvar v smere severovýchod – juhozápad. Zástavba obce sa rozkladá okolo Gbelianskeho potoka. Prevažuje individuálna zástavba. Vo východnom smere dominuje niva Varínky v pozadí s pohorím Malá Fatra. Južne až juhozápadne od obce sa otvára Žilinská kotlina s reliéfom rovín a nivy Váhu. V západnom smere je v popredí plošne rozľahlý priemyselný areál automobilového priemyslu, v pozadí s krajským mestom Žilina. Severným smerom prechádza údolie Gbelianskeho potoka do Kysuckej vrchoviny. Z hľadiska súčasnej krajinej štruktúry záujmové územie predstavuje vidiecke sídelné územie, ktorým tečie vodný tok Gbeliansky potok.

Záujmová lokalita je obklopená poľnohospodárskou pôdou a železničnou traťou č. 180 Žilina – Košice. Z pohľadu súčasnej krajinej štruktúry možno širšie územie charakterizovať ako človekom

silne pozmenenú krajinu, s vysokým podielom zastavaných území, doplnenú o dopravné štruktúry, obklopené poľnohospodárskou a lesnou krajinou.

Scenéria

V krajine dotknutého územia a jeho okolia sa nachádzajú človekom vytvorené alebo modifikované prvky, ktoré dávajú predstavu o súčasnom využití územia. Z hľadiska typizácie krajiny možno záujmovú lokalitu začleniť do kultúrnej krajiny vidieckeho typu s prepojením na blízku mestskú aglomeráciu nadregionálneho významu. Z hľadiska funkčného využitia tohto typu krajinného priestoru je určujúcim regulatívom územný plán obce Gbeľany, ktorý záujmovú lokalitu predurčuje ako územie priemyselnej výroby, skladov. V predmetnej lokalite má územie antropogénny charakter, dominantné postavenie, priemyselné areály so sprievodnými líniami dopravných komunikácií a železničná trať.

Stabilita

Kostra územného systému ekologickej stability vytvára v krajinnom priestore ekologickú sieť, ktorá:

- zabezpečuje územnú ochranu všetkým ekologicky hodnotným segmentom v území,
- vymedzuje priestory umožňujúce trvalú existenciu, rozmnožovanie, úkryt a výživu rastlinným a živočíšnym spoločenstvám typickým pre daný región - biocentrá (majú charakter jadrových území s prioritným ekostabilizačným účinkom v krajine),
- umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov - biokoridory,
- zlepšuje pôdochranné, klimatické a ekostabilizačné podmienky v území.

Dotknuté územia nezasahujú do žiadneho z prvkov územného systému ekologickej stability definovaných v jeho širšom okolí.

Ochranu prírody a krajiny na Slovensku upravuje zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Pre územnú ochranu sa ustanovuje päť stupňov ochrany. Rozsah obmedzení sa so zvyšujúcim stupňom ochrany zvyšuje. Územné časti vysokej biologickej a ekologickej hodnoty boli z hľadiska zachovalosti alebo ohrozenosti biotopov vyhlásené za chránené v niektorej z kategórií chránených území alebo podliehajú osobitnej ochrane (predpoklad na vyhlásenie za chránené).

Chránené územia môžu byť súčasťou národnej siete chránených území alebo môžu byť súčasťou európskej siete chránených území – NATURA 2000 (územia európskeho významu – SKUEV a chránené vtáčie územia – CHVÚ).

Ochrana sa už od 1. stupňa tiež poskytuje biotopom európskeho alebo národného významu. Zoznam týchto biotopov je uvedený vo vyhláske MŽP SR č. 24/2003 Z. z.

V zmysle implementácie princípov európskej politiky pri ochrane biodiverzity a ekosystémov boli na Slovensku implementované dve základné smernice, ktoré tvoria základ ochrany prírody v EÚ - smernica Rady č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov (Smernica o vtákoch) a smernica Rady č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (Smernica o biotopoch). Sieť sústavy NATURA 2000 predstavuje súvislú európsku ekologickú sieť chránených území na ochranu prírodných biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín významných pre ES. Sústavu NATURA 2000 tvoria dva typy území - osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SACs) vyhlasované na základe Smernice o biotopoch a osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPAs) vyhlasované na základe Smernice o vtákoch.

Dotknuté územie neleží v žiadnom chránenom území. V zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny na území platí 1. stupeň ochrany prírody (všeobecná ochrana).

Dotknuté územie nezasahuje, ani sa nenachádza v blízkosti lokalít NATURA 2000 - chráneného vtáčieho územia, územia európskeho významu.

Fauna a flóra

Flóra

V rámci fyto geografického členenia Sveta sa nachádza Slovenská republika v Holarktickej oblasti, Eurosibírskej podoblasti a v jej stredoeurópskej provincii. Samotný kataster obce Gbeľany sa na základe fyto geografického členenia SR rozprestiera v bukovej zóne v oblasti rastlinstva na flyšových (Kysucká vrchovina) a kryštálicko-druhohorných horninách (Žilinská kotlina, jej severný podokres).

Pôvodný vegetačný kryt tvorili na aluviálnych naplaveninách Váhu spoločenstvá jaseňovo-brestovo-dubových nížinných lužných lesov. Svahy pokrývali dubovo-hrabové lesy karpatské a bukové lesy kvetnaté.

Súčasný vegetačný kryt predstavuje človekom vytvorené a ovplyvnené biotopy v urbanizovanej a poľnohospodárskej krajine. Porasty prirodzenej vegetácie tu boli úplne nahradené synantropnou vegetáciou ako dôsledok urbanizácie, industrializácie a poľnohospodárskej činnosti. Vegetáciu mimo polí tvoria ruderálne biotopy s inváznymi druhmi rastlín. Ich súčasťou sú bežné lúčne druhy, zväčša znášajúce vyšší obsah živín v pôde, citlivejšie a vzácne druhy úplne chýbajú.

Fauna

V rámci globálneho zoogeografického členenia terestrickej oblasti výskytu živočíchov sa nachádza Slovenská republika v oblasti Paleoarktis v Eurosibírskej podoblasti. V rámci limnického biocyklu je to opäť oblasť Paleoarktis, ale už Euromediterránna podoblasť, Pontokaspická provincia a severopontický úsek. V regionálnom meradle zaraďujeme katastrálne územie mikroregiónu v terestrickom biocykle do provincie listnatých lesov, podkarpatského úseku a provincie stredoeurópskych pohorí, podprovincie karpatských pohorí a západokarpatského úseku. V rámci limnického biocyklu patrí mikroregión do pontokaspickej provincie, stredoslovenskej časti podunajského okresu.

Súčasný druhový zloženie živočíšstva je dôsledkom geografickej polohy, geologického zloženia, klimatických a vegetačných pomerov, ktoré v minulosti, ale aj v súčasnosti formovali vývoj a zloženie jednotlivých zoocenóz. K prírodným faktorom pristupuje v sledovanom území vplyv hospodárskej činnosti človeka a silný urbanizačný tlak.

Druhovú pestrosť živočíchov v urbanizovanom prostredí je obmedzená vplyvom fragmentácie biotopov a činnosťou človeka.

3.3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty územia

Obyvateľstvo

Počet obyvateľov k 31.12.2021 predstavoval 1 449 obyvateľov, z toho 740 mužov a 742 žien.

Z hľadiska vekovej štruktúry obyvateľstva, tvorí najpočetnejšiu skupinu obyvateľstva vo veku 35 - 39 u žien a 40 - 44 rokov u mužov. Z hľadiska ekonomickej aktivity v produktívnom veku je 67 % obyvateľstva. V predproduktívnom veku je 18 % a v poproduktívnom 15 % obyvateľov.

Predpokladaný nárast obyvateľstva v nasledujúcom období je podmienený rozvojom individuálnej bytovej výstavby a dobudovaním komplexnej občianskej vybavenosti. V súčasnosti sa v obci prejavujú charakteristické výrazné medzročné výkyvy. Celková štruktúra obyvateľstva v obci je charakteristická pre vidiecku populáciu na Slovensku, kde obnova generácií je veľmi pomalá

Poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo

Pol'nohospodárstvo

Žilinský kraj obhospodaruje jednu z najmenších výmer poľnohospodárskej pôdy zo všetkých krajov SR. Poľnohospodárska pôda zaberá 45 % katastrálneho územia, z toho 31 % pripadá na ornú pôdu, 10,4 % záhrady a 59 % výmery poľnohospodárskej pôdy je využívané ako trvale trávne porasty.

Poľnohospodárske pôdy sú z hľadiska produkčných vlastností pôsobením klimatických zmien priemerne produkčné, rozložené v rovinatom teréne a na plytko modelovaných svahoch. Štruktúra pestovaných plodín je priamo závislá od pôdno-klimatických podmienok, ktoré sa na území Gbeľan v súčasnosti významne zhoršili a sú z hľadiska teplôt a vlahy nevyrovnané. Je tu najmä v niektorých obdobiach prebytok, inokedy nedostatok zrážok. Ekonomicky sú udržateľné pestovanie pšenice a silážnej kukurice. Trvalé trávne porasty sa využívajú ako pastevné lúky s dokášaním a kosné lúky. Do štruktúry poľnohospodárskej výroby v súčasnosti vstupuje trhový mechanizmus a nové ekonomické podmienky.

Priemysel

Ekonomický rozvoj obcí na Slovensku je poznamenaný štrukturálnymi zmenami transformačného obdobia. Na území Žilinského kraja sa v posledných rokoch výrazne dynamizuje hospodársky rozvoj vplyvom prítomnosti automobilového priemyslu.

V obci Gbeľany rozvíjajú svoje podnikateľské aktivity právnické subjekty aj fyzické osoby. Nachádza sa tu niekoľko priemyselných s výrazným zastúpením automobilového priemyslu.

Lesné hospodárstvo

Lesný pôdny fond zaberá takmer 27 % z celkového rozsahu katastrálnych území dotknutého sídla.

Lesné pozemky patria do Lesného hospodárskeho celku Dubeň. Časť lesov je v chránených územiach, časť je mimo chránených území. Hospodárenie v lesoch sa riadi Programom starostlivosti o lesy platným do r. 2025.

Územie lesných pozemkov je využívané na poľovníctvo, rekreáciu a táborenie. Lesy v katastrálnom území Gbeľany okrem toho, že sú významnou zložkou životného prostredia, poskytujú pracovné príležitosti pre obyvateľov obce priamo pri pestovných, leso-ochranárskych a ťažbových činnostiach a nepriamo pri spracovaní dreva ako prvotnom na piliarske výrobky až po finálne výrobky.

Služby

Sociálna infraštruktúra je súčasťou občianskej vybavenosti. Značný počet subjektov sociálnej infraštruktúry patrí pod verejný sektor, ktorého koncepčný rozvoj zaisťujú orgány verejnej správy. Sociálnu infraštruktúru predstavujú štruktúry a kapacity zdravotníckych, kúpeľných, školských a výchovných zariadení, ďalej sú to zariadenia sociálnej starostlivosti, obchodu a služieb, ako aj rôzne ubytovacie a stravovacie zariadenia, peňažné ústavy a pod. K tzv. ostatnej vybavenosti radíme zariadenia verejnej administratívy, kultúry, telovýchovy a športu a pod.

Školstvo

V obci sa nachádza jedna materská a jedna základná škola. Materská škôlka má dve triedy s kapacitou 60 osôb. Počet jej žiakov sa každý rok pohybuje okolo 50.

Kultúra a šport

V obci Gbeľany sa nachádza obecná knižnica a kultúrny dom. Pôsobia tu viaceré záujmové združenia a kluby, predovšetkým však z oblasti športu. Sú nimi ŠK Gbeľany (futbal, pôsobí už od roku 1946), Volejbalový klub Gbeľany, Dobrovoľný hasičský zbor a Jednota dôchodcov. Dobrovoľný hasičský zbor má v obci dlhodobú tradíciu, vznikol už v roku 1924. V súčasnosti má 80 členov. V obci

sa nachádza aj budova hasičskej zbrojnice. Jednota dôchodcov obce vznikla v roku 1998 a pravidelne usporadúva poznávacie zájazdy do zahraničia. Má 70 členov. Okrem toho v obci nájdeme futbalové ihrisko a telocvičňu.

Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť

Najbližšie zdravotné služby sú obyvateľom obce poskytnuté v Žiline alebo v obvodných zdravotných strediskách v obciach Belá, Teplička nad Váhom, Terchová či Varín, ktoré sú obsadené 3 až 4 lekáskymi miestami, a to všeobecným, detským a zubným lekárom, pričom v Belej pôsobí aj gynekológ. V obci nepôsobí ani lekár.

Obec Gbeľany nedisponuje domovom dôchodcov, ani domom opatrovateľskej služby. Najbližšie nájdeme v meste Žilina a v obciach Terchová - Dom dôchodcov a Varín - Dom opatrovateľskej služby.

Doprava a dopravné plochy

Cestná doprava

Katastrom obce prechádza štátna cesta 2. triedy č. 583 v dĺžke 1,2 km, regionálneho významu. Táto spája Žilinu – Terchovú – Párniciu.

Obec je napojená na sieť prímestskej autobusovej dopravy, ktorú pokrýva pravidelnými dopravnými linkami SAD Žilina a. s.

Železničná doprava

Hoci katastrálnym územím obce prechádza elektrifikovaná železničná trať v celkovej dĺžke 1,3 km, v obci ani jej katastrálnom území sa nenachádza železničná stanica. Najbližšia železničná stanica je vo Varíne, odkiaľ je časová dostupnosť do Gbelian 15 minút peši, alebo vzdialenosť 1,2 km. V tejto stanici však nezastavujú rýchliky ani IC súpravy. Zastavujú tu iba osobné vlaky. Železničná stanica regionálneho významu je v Žiline – 10 km od obce. Do katastrálneho územia Gbelian ešte zasahuje vlečka z vápenky zo železničnej stanice vo Varíne.

Iná doprava

V katastrálnom území Gbelian sa nevyužíva vodná ani letecká doprava.

K ostatným druhom dopravy, ktoré však iba tranzituje cez katastrálne územie, môžeme priradiť produktovod – čpavkovod, ktorý vedie zo skladu vo Varíne do chemického závodu Aquachema v Žiline.

Infraštruktúra a inžinierske siete

Úroveň technickej infraštruktúry v obciach je jednou zo základných podmienok ich rozvoja. Vybavenosť obce základnými sieťami technickej infraštruktúry (vodovod, kanalizácia, plyn) závisí vo veľkej miere na jej veľkosti, rozpočtovej situácii či prírodných podmienkach územia.

Zásobovanie pitnou vodou a odkanalizovanie

Zásobovanie pitnou vodou sa uskutočňuje zo zdroja vo vlastnom území obce. Je ním vodný zdroj HGV vrt Gbeľany. Okrem neho je obec zásobovaná aj z vodného zdroja v Tepličke nad Váhom s výdatnosťou 160 l.s-1, ktorý zároveň poskytuje pitnú vodu aj pre neďaleké mesto Žilina.

Obec Gbeľany je odkanalizovaná pomocou kanalizačného zberača DN300 napojeného na hlavný kanalizačný zberač z terchovskej doliny DN600/800, vybudovaný v súvislosti s výstavbou vodného diela Žilina. Obidva zberače spolu s čerpacou stanicou odpadových vôd pri VD Žilina a príslušným výtlačným a gravitačným potrubím je v správe Vodohospodárskej výstavby š.p. Hlavný gravitačný kanalizačný zberač DN600/800 leží v koridore medzi cestou II/583D Žilina – Terchová a železničnou traťou Žilina – Vrútky.

V obci Gbeľany je v súčasnosti celoplošne vybudovaná verejná splašková kanalizácia prepojená na SČOV Horný Hričov.

Zásobovanie elektrickou energiou

Obec Gbeľany je plne elektrifikovaná. Elektrickú energiu zabezpečuje tepelná a vodná elektráreň v Žiline. Elektrickou energiou je obec zásobovaná cez transformovňu, ktorá sa nachádza v katastrálnom území obce Varín (400/110 kV) a je uzlom nadradenej prenosnej sústavy Slovenskej republiky. V katastri obce sa nachádzajú 3 trafostanice. Elektrické rozvody a rozvody verejného osvetlenia sú riešené vzdušnými rozvodmi.

Teplo, plyn

Obec je plynofikovaná, a to prostredníctvom strednotlakového plynovodu s priemerom DN 50mm a pracovným pretlakom PN 100kPa. Z hľadiska nadradenej plynárenskej sústavy je hlavným zdrojom zemného plynu v obci medzištátny VTL plynovod Bratstvo s prepojovacím VTL plynovodom Severné Slovensko. Celkovú dodávku a spotrebu zemného plynu zabezpečuje plynovod DN 500 PN 64 MP s trasou okolo Varína (t.j. plynovod Severné Slovensko). V katastri obce sa nachádza jedna regulačná stanica zemného plynu.

Zásobovanie teplom sa realizuje prostredníctvom energeticko-výrobných-zásobovacích sústav. Významným zdrojom tepla pre obec je Tepelná elektráreň Žilina.

Telekomunikácie

Územie obce Gbeľany je pokryté signálom GSM všetkých troch slovenských operátorov. V obci sa nachádza aj televízny a rozhlasový vykrývač.

Odpady

Pre odpadové hospodárstvo na území obce vytvárajú základný legislatívny rámec zákon č.79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Koncepčný rámec pre túto problematiku určuje program odpadového hospodárstva Žilinského kraja, aktualizovaný ÚPN - VÚC Žilinského kraja a tiež Program odpadového hospodárstva mesta Žilina, nakoľko likvidácia TKO v obci je úzko naviazaná na systém odpadového hospodárstva mesta Žilina. Podľa zavedeného systému zberu, prepravy, zhodnocovania a zneškodňovania zmesových komunálnych odpadov na území obce zabezpečuje ich likvidáciu spoločnosť T+T, a. s. Žilina. Tuhý komunálny odpad sa odváža na triediacu linku do k.ú. Horný Hričov.

Základný rámec odpadového hospodárstva v obci je odvodený tiež z Programu odpadového hospodárstva Združenia obcí Mikroregión Terchovská dolina, ale konkrétnu náplň stanovilo VZN obce Gbeľany č.3/2016 o nakladaní s komunálnym odpadom, schválené Obecným zastupiteľstvom v Gbeľanoch dňa 10.6.2016, uznesením č. 13/2016.

Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti

V katastrálnom území obce Gbeľany sa nachádza niekoľko kultúrno-historických objektov:

- Barokový kaštieľ a park z polovice 18. storočia.
- Prízemná klasická kúria z prvej tretiny 19. storočia
- Kaplnka z 19. storočia
- V strede obce sa nachádza pomerne nový rímskokatolícky kostol, ktorý v roku 1990 posvätil vtedajší pápež Ján Pavol II.

Posudzovaná lokalita je mimo navrhovanej zóny a jej ochranného pásma. Na lokalite sa nevyskytujú žiadne kultúrno-historické pamiatky.

Archeologické a paleontologické náleziská, geologické lokality

Podľa údajov KPÚ Žilina a Archeologického ústavu SAV je v obci Gbeľany evidovaných niekoľko archeologických lokalít:

- Sídlišká (neolit, E – neolit mladšia a neskorá doba kamenná 5 000 – 1 900 p.n.l.), rímska doba (1. – 4.storočie .n l.),
- Pohrebiská (staroslovanské obdobie 5. – 7. storočie n. l.)
- Opevnenia (stredovek 10. - 16. storočie n.l.)

Priamo v záujmovom území sa nenachádzajú nijaké archeologické náleziská, paleontologické náleziská ani iné významné geologické lokality.

3.4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

Kvalita životného prostredia v širšom okolí posudzovanej lokality je daná spôsobom využitia územia, ktoré má v riešenom území typický antropogénny charakter. Na znečisťovaní životného prostredia riešeného územia sa podieľa doprava, služby, osídlenie a priemyselná činnosť.

Súčasný stav kvality životného prostredia predmetnej lokality je výsledkom vzájomného priestorového a časového pôsobenia stresových faktorov rôznej intenzity, ktoré možno rozdeliť:

- primárne potenciálne bariérové prvky
- sekundárne potenciálne bariérové prvky

Primárne potenciálne bariérové prvky sú definované ako hmotné poloprirodzené a umelé antropogénne prvky, ktorých ekologická kvalita ohrozuje rozvoj života a podstatne obmedzuje rozvoj bioty. V hodnotenom území sa vyskytujú bariérové prvky cestnej dopravy a prvky priemyselného areálu.

Sekundárne potenciálne bariérové prvky predstavujú negatívne dopady socioekonomických javov v krajine, pričom ich plošný rozsah a veľkosť nie je vždy možné vymedziť a prejavujú sa chemickou resp. fyzickou degradáciou: ovzdušia, vôd, pôd, vegetácie a živočíšstva, stability krajiny a zdravia obyvateľstva.

Ovzdušie

Najbližšia monitorovacia stanica kvality ovzdušia sa nachádza na území mesta Žilina, ktorého územie je zaradené do zoznamu oblastí riadenia kvality ovzdušia pre znečisťujúcu látku PM₁₀ s plochou 80 km².

Záujmové územie navrhovanej činnosti je z hľadiska územia SR ako súčasť zóny Žilinská kraj zaradená do 2. skupiny z čoho vyplýva, že úroveň znečistenia ovzdušia pre znečisťujúcu látku PM₁₀ je medzi limitnou hodnotou zvýšenou o medzu tolerancie a do skupiny 3. z čoho vyplýva, že úroveň znečistenia ovzdušia pre znečisťujúce látky oxid siričitý, oxid dusičný, olovo, oxid uhoľnatý a benzén je pod limitnými hodnotami. Širšie záujmové územie má podľa údajov SHMÚ nevhodné rozptylové podmienky emisií charakterizované veľkou početnosťou stavov bezvetria a malých rýchlostí vetra. Celková ventilovanosť kotliny je podľa hodnotenia SHMÚ slabá. Slabé prevetrávanie je zvyšované častými inverziami, ktoré zabraňujú rozptylu emisií vo vyšších vrstvách atmosféry a tieto sú vtedy koncentrované v prízemnej vrstve ovzdušia.

Kvalitu ovzdušia ovplyvňujú stredné a veľké zdroje znečistenia situované v širšom okolí, a to najmä Žilinská teplárenská, a.s., VAS Mojšová Lúčka, Dolvap, s.r.o.

Kvalita ovzdušia v meste Žilina je ovplyvnená aj produkciou emisií lokálnych zdrojov znečistenia ovzdušia a automobilovej dopravy.

Hluk

Hluk je nežiaduci a škodlivý jav, ktorý nepriaznivo pôsobí na zdravotný stav obyvateľstva ako aj na prírodné prostredie. Preto je vyhodnotenie hlukovej situácie jednou z položiek komunálnej hygieny a je významné aj z hľadiska zabezpečenia predpokladov pre ochranu prírody a krajiny. K zvyšovaniu hlukovej záťaže v území prispieva najmä železničná doprava.

Povrchové a podzemné vody

Povrchové vody

Stav kvality povrchových vôd v záujmovom území monitorovaný nie je. Kvalitu vôd je možné ohodnotiť empiricky ako vyhovujúcu len v horných častiach, nakoľko v tomto území je málo ohrozujúcich zdrojov a tok tečie v prírodnom prostredí. V poľnohospodársky obrábanej krajine na Žilinskej kotline sú vody kontaminované v rôznej miere agrochemikáliami, ktoré sú splavované dažďami do povodia. V zastavanom území je kvalita vody ohrozovaná antropogénne i keď v obci je vybudovaná kanalizácia a podstatná časť odpadových vôd z rodinných domov je odvádzaná do čistiarne odpadových vôd. Najbližšie monitorovaným vodným tokom je rieka Váh, ktorá je v prevažnej miere tiež recipientom vôd z územia obce. Stav kvality vody v rieke Váh je neuspokojivý, jedná sa o znečistený tok. Prekročené ukazovatele poukazujú na zvýšený stupeň eutrofizácie vody, spôsobovaný poľnohospodárskou činnosťou a najmä komunálnym znečistením.

Gbeliansky potok steká z Kysuckej vrchoviny cez voľnú krajinu, kde nie je predpoklad jeho znečistenia. Kontaminácia povrchových vôd môže nastať v jeho dolnej časti, kedy preteká cez zastavané územie obce a cez poľnohospodársku krajinu. Potenciálne zdroje znečistenia sú splavovanie tuhých látok zo zastavaného územia, priesaky, kanalizácie, splavovanie nečistôt z komunikácií a splachy z poľnohospodárskej pôdy.

Podzemné vody

Chemizmus podzemných vôd je ovplyvňovaný povrchovými tokmi a prestupujúcimi svahovými vodami. Podzemné vody sú z dôvodu blízkosti k povrchu a pomerne malým pokryvom nepriepustnejších pokryvných ílov zraniteľnejšie na lokálne znečistenie, ktoré sa však môže šíriť aj znečistenými povrchovými vodami v toku Váh.

Kontaminácia pôd a pôdy ohrozené eróziou

V širšom záujmovom území sa vyskytujú pôdy zaradené do kategórie 0 – nekontaminované, rizikové pôdy A, A₁ s možným negatívnym vplyvom na životné prostredie, čo znamená, že obsah najmenej jednej z rizikových látok prekračuje limit A, A₁, až po limit B.

Z erozívnych procesom sa v časti katastra prislúchajúceho do Kysuckej vrchoviny môžu vyskytnúť formy ryhovej erózie.

V hodnotenom území nie je predpoklad pre veternú či vodnú eróziu.

Odpadové hospodárstvo

Obec Gbeľany zabezpečuje zber a prepravu komunálnych odpadov vznikajúcich na jej území za účelom ich zhodnotenia alebo zneškodnenia v súlade so zákonom o odpadoch, vrátane zabezpečenia zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálnych odpadov v obci a zabezpečenia

priestoru, kde môžu občania odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov v rámci separovaného zberu.

Systém nakladania s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom je upravený Všeobecne záväzným nariadením obce. Na zber veľkoobjemového odpadu sú v obci rozmiestnené veľkokapacitné kontajnery, ktoré sú pravidelne pristavované v jarňých a jesenných mesiacoch. Vývoz komunálneho odpadu z rodinných domov a podnikateľských subjektov sa vykonáva podľa harmonogramu zvozu odpadu.

Rastlinstvo a živočíšstvo

V širšom okolí záujmového územia prevládajú urbanizované plochy, líniové dopravné koridory a využívaná poľnohospodárska pôda. Vzhľadom na silný antropický tlak sa rastlinné spoločenstvá vyskytujú v podobe ruderalnej vegetácie, na biotopoch opustených a nevyužívaných plôch, v blízkosti pozemných komunikácií a na násypových biotopoch. Rovnako aj medzi priemyselnou zástavbou.

Živočíšna zložka je v záujmovom území zastúpená len veľmi obmedzene. V území je prevaha synantropných druhov, viazaných na antropogénne vytvorené, modelované a rôznou intenzitou pozmenené pôvodné biotopy. Tieto biotopy v súčasnosti modelujú živočíšne spoločenstvá, ktoré sa vyznačujú pomerne chudobnou druhovou rozmanitosťou a početnosťou.

Zdravotný stav obyvateľstva a celková kvalita životného prostredia pre človeka

Zdravotný stav obyvateľstva je ovplyvňovaný rôznymi faktormi. Medzi hlavné faktory patrí kvalita životného prostredia, ekonomická a sociálna situácia, životný štýl, úroveň zdravotníckej starostlivosti a výživové návyky. Vplyv životného prostredia na zdravotný stav obyvateľstva sa odhaduje na 15 – 20 %. Určenie podielu kontaminácie životného prostredia na vývoj zdravotného stavu však nie je jednoduché. Pohoda a kvalita života sú atribúty života človeka, spojené s objektívnymi javmi vonkajšieho prostredia ľudí a zároveň aj so subjektívnymi javmi ich „vnútorného prostredia“, charakterizovaného ich zdravotným stavom a psychikou. Základným ukazovateľom životných podmienok je stredná dĺžka života.

Zdravie je definované ako stav úplnej telesnej, duševnej a sociálnej pohody, je výsledkom vzťahov medzi ľudským organizmom a sociálno-ekonomickými, fyzikálnymi, chemickými a biologickými faktormi životného prostredia, pracovného prostredia a spôsobom života. K základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva, odrážajúcich ekonomické, kultúrne, životné a pracovné podmienky, patrí úmrtnosť – mortalita. Na chorobnosti a úmrtnosti obyvateľstva v okrese Žilina sa výraznou mierou podieľa úmrtnosť na ochorenie obehovej sústavy, predovšetkým ischemické choroby srdca a nádorové ochorenia.

Päť najčastejších príčin smrti: kardiovaskulárne ochorenia, zhubné nádory, vonkajšie príčiny (poranenia, otravy, vraždy, samovraždy a pod.), choroby dýchacej sústavy a ochorenia tráviacej sústavy, majú za následok 90- 95 percent všetkých úmrtí. Z hľadiska chorobnosti v poslednom období je dôležité upozorniť na zaznamenaný nárast alergických ochorení.

Syntéza hodnotenia súčasných environmentálnych problémov posudzovanej lokality

Úroveň životného prostredia je jedným z faktorov, ktoré vplýva na zdravotný stav obyvateľov a sprostredkovane aj na dĺžku života. Celková kvalita života z hľadiska miestnych obyvateľov je integráciou faktorov rozoberaných v predošlých kapitolách.

Súčasný stav krajiny širšieho okolia posudzovanej lokality je ovplyvnený stresovými faktormi súvisiacimi s osídlením, priemyslom, poľnohospodárstvom, tvorbou odpadov a dopravou. Tieto sa prejavujú nielen ako bodové, líniové, či plošné zdroje znečistenia, ale aj ako líniové bariéry vo vzťahu k migrácii živočíchov.

Záujmová lokalita sa nachádza v Žilinskom regióne 2. environmentálnej kvality, ktorý predstavuje územie prechodného typu a z aspektu kvality životného prostredia je veľmi heterogénne. Na základe podrobnejšieho analyzovania môžeme konštatovať, že záujmová lokalita predstavuje vyhovujúci krajinný priestor.

Na základe vlastností krajinnoeekologických komplexov a požiadaviek navrhovanej činnosti môžeme identifikovať environmentálne problémy a limity vo vzťahu k známym rizikám, ktoré navrhovaná činnosť predstavuje.

Súčasný environmentálne problémy v širšom záujmovom území:

Abiotický komplex krajiny

- Znečistenie povrchových vôd (splaškové vody, poľnohospodárstvo)
- Znečisťovanie ovzdušia (v línii komunikácii, lokálne kúreniská a spaľovne tuhých palív)

Biotický komplex krajiny

- Eutrofizácia povrchových vôd (zmeny vo vodných ekosystémoch)

Socio-ekonomický komplex krajiny

- Zvýšená hladina hluku z dopravy
- Zdravotné účinky zvýšenej hladiny hluku na obyvateľstvo (cestná a žel. doprava)
- Zdravotné účinky znečisťujúcich látok v ovzduší (TZL) na obyvateľstvo
- Nedostatočne rozvinutá občianska vybavenosť

Súčasný ekologické problémy územia sú dané stavom reálnych bariér v krajine a vyplývajú z existencie stresových faktorov. Stresové faktory tvoria prvky súčasnej krajiny štruktúry s najnižšou úrovňou (stupňom) ekologickej stability. Patria medzi ne existujúce zastavané plochy, technické diela, líniové stavby, veľkobloková orná pôda, dopravné komunikácie a podobne. Najvýraznejším aspektom, ktorý ovplyvňuje kvalitu životného prostredia posudzovaného územia je priemyselná výroba, automobilová doprava a železničná doprava, ktorej sprievodným javom je emisná a hluková záťaž. Ďalším nepriaznivým javom je intenzívna poľnohospodárska činnosť, ktorej dôsledkom je plošná kontaminácia hnojivami a agrochemikáliami a zvýšená prašnosťou v mimovegetačnom období. Pôvodné prírodné prostredie v záujmovom území je trvale poznačené antropogénnymi vplyvmi najmä poľnohospodárskou činnosťou, stavebnými prvkami, komunikáciami a priemyselnými objektmi.

4. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie

4.1. Požiadavky na vstupy

Záber pôdy

Posudzovaná činnosť nevyžaduje záber poľnohospodárskej pôdy, nakoľko bude umiestnená v jestvujúcom priemyselnom areáli v katastrálnom území Gbeľany na časti parciel č. 832/8 a 832/7 s celkovou výmerou cca 1 000 m. Obe parcely sú evidované ako zastavaná plocha a nádvorie. Navrhovaná činnosť si nevyžaduje budovanie nových spevnených plôch, komunikácií ani stavebných objektov.

Samotný areál je v nájme na základe Zmluvy o nájme nebytových priestorov uzatvorenej v zmysle § 3a nasl. Zák. č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov, uzatvorenej dňa 31.03.2022.

Spotreba vody

V rámci navrhovaného zariadenia nie je vybudovaná vodovodná prípojka.

Pracovník bude na sociálne účely využívať administratívnu budovu v rámci areálu na základe dohody s majiteľom areálu. Iné požiadavky na spotrebu vody v prevádzke nebudú.

Elektrická energia

Potreba elektrickej energie bude zabezpečená existujúcou prípojkou pre daný areál. Spotreba elektrickej energie počas prevádzky bude zabezpečovať prevádzku unimobunky (administratívnej budovy), a to na jej vykurovanie a osvetlenie.

Spotreba zemného plynu

Prevádzka nie je napojená na prípojku zemného plynu

Doprava

Príjazdová cesta do areálu je vybudovaná. Komunikácia do areálu je napojená na ulicu Železničná.

Dopravná zaťaženosť po uvedení zariadenia do prevádzky sa predpokladá v rozsahu 3 - 5 prejazdov nákladných vozidiel denne. Nakoľko sa navrhovaná činnosť nachádza v jestvujúcom priemyselnom areáli je toto územie na predpokladané zaťaženie nákladnou dopravou pripravené a nevyžiada si potrebu budovania nových komunikácií. Nákladná doprava do a zo zariadenia nebude tranzitovať cez príľahlé obce.

Pracovné sily

Celkový počet zamestnancov v zariadení na zber a výkup odpadov bude v počte 1 zamestnanec pracujúci v jednej zmene.

Materiálové vstupy

Navrhované zariadenie na zber, výkup a triedenie ostatných odpadov a zariadenie na zber a zhromažďovanie nebezpečných odpadov predstavujú súbor funkčne a logisticky usporiadaných objektov a zariadení, ktoré budú zabezpečovať:

- zber ostatných odpadov, vrátane výkupu, triedenia a zhromažďovania kovových odpadov, odpadov z papiera a plastov do času ich odovzdania konečnému spracovateľovi,
- zber, triedenie a zhromažďovanie nebezpečných odpadov a starých vozidiel do času ich odovzdania konečnému spracovateľovi,

Zber a zhromažďovanie ostatných odpadov

Navrhované zariadenie bude zabezpečovať zber a zhromažďovanie nasledovných druhov ostatných odpadov.

Tab. č.3: Zoznam ostatných odpadov, ktoré budú v Zariadení zberané a zhromažďované (v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov):

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória
02 01 04	odpadové plasty okrem obalov	O
02 01 10	odpadové kovy	O
03 03 08	odpady z triedenia papiera a lepenky určených na recykláciu	O
09 01 07	fotografický film a papiere obsahujúce striebro alebo zlúčeniny striebra	O
12 01 02	prach a zlomky zo železných kovov	O
12 01 04	prach a zlomky z neželezných kovov	O
12 01 05	hoblíny a triesky z plastov	O
12 01 21	použitá brúsne nástroje a brúsne materiály iné ako uvedené v 12 01 20	O
15 01 01	obaly z papiera a lepenky	O
15 01 02	obaly z plastov	O
15 01 03	obaly z dreva	O
15 01 04	obaly z kovu	O
15 01 05	kompozitné obaly	O
15 01 06	zmiešané obaly	O
15 01 07	obaly zo skla	O
16 01 17	železné kovy	O
16 06 04	alkalické batérie iné ako uvedené v 16 06 03	O
16 06 05	iné batérie a akumulátory	O
16 02 14	vyradené zariadenia iné ako uvedené v 16 02 09 až 16 02 13	O
17 02 02	sklo	O
17 02 03	plasty	O
17 04 01	meď, bronz, mosadz	O
17 04 02	hliník	O
17 04 03	olovo	O
17 04 04	zinok	O

17 04 05	železo a oceľ	0
17 04 06	cín	0
17 04 07	zmiešané kovy	0
17 04 11	káble iné ako uvedené v 17 04 10	0
19 10 01	odpad zo železa a z ocele	0
19 10 02	odpad z neželezných kovov	0
19 12 01	papier a lepenka	0
19 12 02	železné kovy	0
19 12 03	neželezné kovy	0
19 12 04	plasty a guma	0
19 12 05	sklo	0
20 01 01	papier a lepenka	0
20 01 02	Sklo	0
20 01 04	obaly z kovu	0
20 01 34	batérie a akumulátory iné ako uvedené v 20 01 33	0
20 01 36	vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35	0
20 01 39	plasty	0
20 01 40	kovy	0
20 01 40 01	meď, bronz, mosadz	0
20 01 40 02	hliník	0
20 01 40 03	olovo	0
20 01 40 04	zinok	0
20 01 40 05	železo a oceľ	0
20 01 40 06	cín	0
20 01 40 07	zmiešané kovy	0

Zber a zhromažďovanie nebezpečných odpadov

Navrhované zariadenie bude zabezpečovať zber a zhromažďovanie nasledovných druhov nebezpečných odpadov:

Tab. č. 4: Zoznam nebezpečných odpadov, ktoré sa budú v Zariadení zberané a zhromažďované (v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov):

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória
16 01 04	staré vozidlá	N
16 02 11	vyraďené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky, HCFC, HFC	N
16 02 13	vyraďené zariadenia obsahujúce nebezpečné časti*) iné ako uvedené v 16 02 09 až 16 02 12	N
16 06 01	olovené batérie	N
20 01 21	žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	N
20 01 23	vyraďené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky	N
20 01 33	batérie a akumulátory uvedené v 16 06 01, 16 06 02, alebo 16 06 03 a netriedené batérie a akumulátory obsahujúce tieto batérie	N
20 01 35	vyraďené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23, obsahujúce nebezpečné časti	N

Kapacita zariadenia

Kapacita na zber ostatných odpadov	3.000	t/rok
Kapacita na zber nebezpečných odpadov	50	t/rok
Kapacita na zber elektroodpadu	50	t/rok
Kapacita na zber starých vozidiel	100	t/rok

4.2. Údaje o výstupoch**Ovzdušie**

Pri realizácii Zámeru sa nepredpokladá významný vznik emisií znečisťujúcich látok.

Počas prevádzky zariadenia môže byť zvýšená prašnosť, ktorá môže byť spôsobená dopravou a manipuláciou s odpadmi. Nakoľko v prevádzke bude vykonávaný dovoz odpadov v kontajneroch z priemyselných prevádzok a tiež výkup od občanov, v rámci ktorého bude vykúpený odpad umiestňovaný prioritne do veľkoobjemových kontajnerov, ktoré budú následne po zaplnení odvezené kontajnerovými vozidlami, nie je v prevádzke predpoklad zvýšenej manipulácie s odpadom a tým pádom aj prašnosť z manipulácie s odpadmi bude len minimálna. V rámci prevádzky nebude prevádzkovaná manipulačná technika na nakladanie odpadov. Dovezené odpady, budú buď už uložené vo veľkoobjemových kontajneroch alebo budú triedené ručne a následne pri odvoze budú naložené pomocou hydraulickej ruky, na prepravnom nákladnom vozidle.

Činnosti ako sú zber a zhromažďovanie ostatných a nebezpečných odpadov neprodukujú látky znečisťujúce ovzdušie. V spojitosti s prevádzkou a navrhovanými činnosťami bude najvýznamnejším zdrojom látok znečisťujúcich ovzdušie doprava. Predpokladáme, že v dôsledku navrhovaných zmien a doplňujúcich aktivít nedôjde k významnému nárastu intenzity dopravy v dotknutom území a teda ani významnému nárastu emisií produkovaných dopravou.

Odpadové vody

Samotná prevádzka nebude produkovať odpadové vody.

Dažďové vody zo striech a betónových plôch sú odvádzané a vsakované do okolitého terénu.

Odpady

Navrhované činnosti charakterizované v rámci predkladanej dokumentácie ako „Zariadenie na zber a výkup odpadov, miestna výkupňa Gbeľany“ predstavujú súbor funkčne a logisticky usporiadaných objektov a zariadení, ktoré budú zabezpečovať:

- zber ostatných odpadov, vrátane výkupu, triedenia, zhromažďovania vykúpených kovových odpadov do času ich odovzdania konečnému spracovateľovi,
- zber ostatných odpadov, vrátane výkupu, triedenia, zhromažďovania vykúpených odpadov (papier, plast) do času ich odovzdania konečnému spracovateľovi,
- zber, triedenie a zhromažďovanie nebezpečných odpadov, starých batérií a akumulátorov, elektroodpadu a starých vozidiel do času ich odovzdania konečnému spracovateľovi,

Zoznam odpadov, ktoré budú v Zariadení zberané a zhromažďované je uvedený v kapitolách 2.8. a 4.1.

Predpokladá sa, že po uvedení navrhovanej činnosti budú v súvislosti s prevádzkou zariadenia vznikať aj odpady priamo súvisiace s prevádzkou zariadenia. V rámci činnosti prevádzky môžu navrhovateľovi vznikať aj odpady, pre ktoré bude navrhovateľa ako ich pôvodca.

V prípade vzniku a zhromažďovania nebezpečných odpadov, tieto si vyžadujú osobitné nakladanie. V prípade vzniku nebezpečných odpadov, budú tieto odovzdané na ďalšie nakladanie s nimi oprávnenej organizácii. Pri nakladaní s odpadmi je nevyhnutné dodržiavať platnú legislatívu v oblasti odpadov.

Tab. č. 5: Zoznam odpadov, ktoré môžu vznikať pri prevádzke zariadenia (V zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov):

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória	Zhodnotenie	Zneškodnenie
15 02 02	absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami	N	-	D1 uloženie na skládku odpadov
15 01 01	Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami	N	-	D1 uloženie na skládku odpadov
20 03 01	zmesový komunálny odpad	O	-	D1 uloženie na skládku odpadov

So vzniknutým komunálnym odpadom vznikajúcim v rámci prevádzky bude nakladané v súlade s VZN obce Gbeľany.

Hluk a vibrácie

Zdrojmi hluku počas prevádzky budú:

- doprava materiálov (odpadov) do zariadenia a zo zariadenia,

- zhromažďovanie a manipulácia s kovovými odpadmi.

Počas prevádzky navrhovaného zariadenia bude vonkajším zdrojom hluk z dopravy materiálov a následného nakladanie s nimi v rámci areálu zariadenia. V rámci prevádzky nebude prevádzkovaná manipulačná technika na nakladanie odpadov. Dovezené odpady, budú buď už uložené vo veľkoobjemových kontajneroch alebo budú triedené ručne a následne pri odvoze budú naložené pomocou hydraulické ruky, na prepravnom nákladnom vozidle.

Z pohľadu hluku a vibrácií vznikajúcich pri prevádzke sa očakáva v navrhovanom zariadení zvýšená hladina hluku, z dôvodu vykladania kovového materiálu a zvýšenej dopravnej premávke automobilov, ktoré ale majú prístup do zariadenia z ulice Železničná.

Žiarenie, zápach a iné výstupy

Navrhovaná zóna nebude predstavovať zdroj tepla neprimeranej úrovne. V zóne nebudú umiestnené zdroje žiarenia a iných fyzikálnych polí a po uvedení do užívania objekty zdrojom zápachu a iných výstupov.

4.3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Predpokladané vplyvy na životné prostredie predstavujú vplyvy vyvolané činnosťami súvisiacimi s realizáciou miestnej výkupne.

Vplyvy na obyvateľstvo

Najbližšie trvale obývané objekty sa nachádzajú sú vo vzdialenosti cca 250 m od navrhovanej činnosti.

Negatívne vplyvy je možné očakávať priamo v areáli v dôsledku zvýšenej frekvencie dopravy na príjazdovej komunikácii po uvedení do prevádzky a to zvýšením sekundárnej prašnosti, emisií znečisťujúcich látok a hluku z dopravy. Pri samotnej prevádzke bude zvýšená hladina hluku, ktorá bude spôsobená, nakladaním, vykladaním a manipuláciou s kovovými odpadmi. Zvýšené hladiny hluku a prašnosti budú počas prevádzky zariadenia, ktoré nebude prevádzkované v nočných hodinách (pracovná doba sa predpokladá v pracovné dni od 7:00 do 15:30). Úroveň hluku, ktorá je produkovaná prevádzkovaním zariadenia na zber a výkup odpadov, je hodnotené zvýšenie hlukových hladín vzhľadom na situovanie prevádzky ako nepriame a málo významné.

Pozitívne vplyvy sa prejavajú najmä v socio-ekonomickej oblasti spočívajúce zvýšenej miere zhodnocovanie odpadov v súlade s platným POH SR, ako aj prevádzkou zariadenie, kde budú občania môcť zanášať svoje odpady, s ktorými je následne nakladané v zmysle hierarchie odpadového hospodárstva, nakoľko kovové odpady finálne končia zväčša v oceliarniach, kde sú opätovne použité na výrobu železa a ocele, čo šetrí prírodné zdroje a plne s súlade s obehovým hospodárstvom.

Vplyvy na obyvateľstvo je možno hodnotiť v celkovom kontexte ako málo významné.

Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Horninové prostredie

Kontaminácia horninového prostredia počas výstavby a užívania objektov je málo pravdepodobná a to iba pri havarijných situáciách, ku ktorým by pri dodržaní všetkých bezpečnostných predpisov nemalo dôjsť. Navrhnuté technické riešenie zabezpečenie podláh a plôch bude v areáli zamerané na ochranu podzemných vôd a horninového prostredia a budú na dostatočnej technickej úrovni. Pri dodržiavaní technologických postupov a miest manipulácie s odpadmi, by nemalo dôjsť k situáciám, ktoré ohrozia horninové prostredie. Navrhované činnosť bude prebiehať najmä na zabezpečených miestach v rámci jestvujúceho areálu prevádzky Navrhovateľa.

Vplyv na horninové prostredie počas prevádzky zariadenia sa hodnotí ako zanedbateľný a predstavuje len potenciálne riziká ohrozenia horninového prostredia v prípade havarijných únikov znečisťujúcich látok mimo zabezpečené priestory.

Nerastné suroviny

V dotknutom území ani v jeho okolí sa nenachádza žiadne ťažené ani výhľadové ložisko nerastných surovín. Vplyvy sú nulové.

Geodynamické javy a geomorfologické pomery

Vplyvy na geodynamické javy a geomorfologické pomery sú nulové.

Vplyvy na klimatické pomery

Realizáciou a prevádzkou navrhovanej činnosti nedôjde k významným zmenám mikroklimy. Vplyvy sú zanedbateľné.

Vplyvy na ovzdušie

Vzhľadom na funkčné využívanie riešeného územia, výstupy a charakter činnosti, nie je dôvodné očakávať zmeny kvality ovzdušia v celom priestore v rámci štandardnej prevádzky.

Prírastok emisií z automobilovej dopravy a prevádzky v dotknutom území nebude tak významný, aby výrazne ovplyvnil kvalitu jeho ovzdušia v porovnaní so súčasným stavom.

Činnosti ako sú zber a zhromažďovanie ostatných a nebezpečných odpadov neprodukujú látky znečisťujúce ovzdušie. Manipulácie s odpadmi v rámci zberu bude vykonávaná ručne. Nakládka a vykládka z nákladných vozidiel bude zabezpečené prostredníctvom hydraulikkej ruky na nákladnom vozidle.

Činnosť je navrhovaná tak, aby v maximálnej možnej miere eliminovala vplyvy na ovzdušie a miestnu klímu a jej vplyv v celkovom kontexte možno charakterizovať málo významný.

Vplyvy na vodné pomery

Navrhnuté riešenia na ochranu vodných pomerov v lokalite sú na dostatočnej technickej úrovni. Predpokladá sa, že prevádzka navrhovaného zariadenia neovplyvní negatívne hydrologické a hydrogeologické pomery dotknutého územia a nebude mať výrazne negatívny vplyv na kvalitatívno-quantitatívne pomery povrchových a podzemných vôd. Vplyv možno hodnotiť ako negatívny, ale zanedbateľný a predstavuje skôr potenciálne riziká ohrozenia podzemných a povrchových vôd v prípade havarijných únikov škodlivých látok mimo zabezpečené plochy a priestory.

Vplyvy na pôdu

Zámer bude realizovaný v priemyselnej zóne, plochy boli vyňaté z poľnohospodárskeho pôdneho fondu a zastavané priemyselnými objektami. Vplyvy sú nulové.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Realizácia činnosti si nevyžiada výrub drevín. V hodnotenom území sa nevyskytujú chránené, vzácne a ohrozené druhy rastlín a živočíchov ani ich biotopy. Územím neprechádzajú migračné koridory živočíchov.

Vplyvy na chránené, vzácne a ohrozené druhy rastlín a živočíchov a ich biotopy sú zanedbateľné.

Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, krajinný obraz

Využitie územia nie je v rozpore s územným plánom obce Gbeľany. Navrhovaná činnosť bude realizovaná v jestvujúcom priemyselnom areáli, čo zabezpečí, že štruktúra, využívanie krajiny, ani krajinný obraz sa oproti súčasnému stavu meniť nebude.

Krajinný obraz v dotknutom území sa nezmení. Vplyvy na krajinu hodnotíme ako nulové.

Vplyvy na dopravu

Areál má dobré dopravné napojenie na verejné komunikácie. Z pohľadu hluku a vibrácií vznikajúcich pri prevádzke sa očakáva v navrhovanom zariadení zvýšená hladina hluku, z dôvodu manipulácie s kovovými odpadmi a zvýšenej dopravnej premávke automobilov, ktoré majú prístup do zariadenia z ulice Železničná.

Dopravná zaťaženosť po uvedení zariadenia do prevádzky sa predpokladá v rozsahu 3 – 5 prejazdov nákladných vozidiel denne. Nakoľko sa navrhovaná činnosť nachádza v jestvujúcom priemyselnom areáli je toto územie na predpokladané zaťaženie nákladnou dopravou pripravené.

Dopravná obsluha v rámci areálu sa bude vykonávať po jestvujúcich komunikáciách v areáli. Navrhovanou činnosťou nevznikne požiadavka na budovanie, alebo rekonštrukciu jestvujúcich štátnych, resp. areálových komunikácií, ani parkovacích plôch. Parkovanie nákladných áut, ako aj vozidiel zamestnanca prevádzky bude zabezpečené na jestvujúcich spevnených plochách v areáli prevádzky. Navrhovaná činnosť si nevyžiada budovanie nových parkovacích miest, nakoľko súčasný stav bude dostatočne vyhovujúci aj pri spustení prevádzky novej činnosti v rámci jestvujúcich plôch v areáli navrhovateľa.

Vplyv na intenzitu dopravy v širšom okolí lokality hodnotíme v celkovom kontexte ako zanedbateľný.

Vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma

Areál nezasahuje do chránených vtáčích území, území európskeho významu ani súvislej európskej sústavy chránených území NATURA 2000. Nezasahuje do veľkoplošných ani maloplošných chránených území prírody. Územie, v ktorom sa činnosť navrhuje sa nachádza v 1. stupni ochrany podľa zák. č. 543/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Dotknuté územie nezasahuje do žiadneho z prvkov RÚSES, preto realizácia zámeru nebude mať negatívny vplyv na prvky RÚSES.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

Na území dotknutom realizáciou zámeru sa nenachádzajú objekty zapísané v Štátnom zozname pamiatok.

Nepredpokladá sa priamy vplyv zámeru na pamiatkovo chránené objekty.

Vplyvy na archeologické náleziská

Na území dotknutom realizáciou zámeru sa nenachádzajú archeologické náleziská.

Nepredpokladá sa priamy vplyv zámeru na archeologické náleziská.

Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Na území dotknutom realizáciou zámeru sa nenachádzajú paleontologické náleziská a významné geologické lokality.

Nepredpokladá sa priamy vplyv zámeru na paleontologické náleziská a významné geologické lokality.

Vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy

Nepredpokladá sa priamy vplyv zámeru na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy.

Iné vplyvy

Iné vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie sa nepredpokladajú.

Vplyvy na hlukovú situáciu

Z pohľadu hluku a vibrácií vznikajúcich pri prevádzke sa bude navrhovaná činnosť realizovať v rámci priemyselného areálu.

Zdrojmi hluku počas prevádzky budú:

- doprava materiálov (odpadov) do zariadenia a zo zariadenia,
- nakladanie, manipulácia s kovovými odpadmi.

V súvislosti s hlukovou situáciou v území môžeme konštatovať, že lokalita je situovaná v priemyselnej zóne, kde je už v súčasnosti v dôsledku prítomnosti viacerých zdrojov hluku (železničná doprava, cesta, a iné prevádzky) zaťaženie výrazné.

Činnosť navrhovaného zariadenia je v spojitosti s pracovnou dobou zamestnancov obmedzená na denný a večerný čas s prevádzkovou dobou od 7:00 do 15:30 počas pracovných dní.

Areál zariadenia na zber a výkup odpadov je situovaný v jestvujúcom priemyselnom areáli. Najbližšia obytná zástavba je situovaná cca 250 m vzdušnou čiarou od prevádzky, kde bude navrhovaná činnosť realizovaná.

Z uvedeného nepredpokladáme s ohľadom na súčasnú situáciu zaťaženia územia hlukom, že v dôsledku realizácie navrhovaných činností dôjde k výraznému zhoršeniu týchto pomerov. Z celkového

hľadiska je predpoklad mierneho negatívneho vplyvu činnosti na hlukovú situáciu okolia, počas prevádzkových hodín zariadenia, ktoré sú ale určené tak, aby obťažovanie hlukom okolia malo čo najmenší vplyv na obyvateľov.

Činnosť sa bude realizovať v rámci plôch priemyselnej výroby kde je už v súčasnosti v dôsledku prítomnosti viacerých významných zdrojov hluku (cestná sieť, železnica, iné prevádzky) zaťaženie pomerne výrazné.

Z celkového hľadiska nie je predpoklad významného prírastku negatívneho vplyvu činnosti na hlukovú situáciu okolia, samotného situovania navrhovanej činnosti v priemyselnom areáli mimo zastavaného územia obce Gbeľany.

Tento vplyv možno hodnotiť ako dlhodobý lokálny, ale málo významný.

Prevádzkové riziká a ich možný vplyv na územie

Príprava navrhovanej činnosti sa bude riadiť technologickými predpismi a normami. Riziká počas prípravy vyplývajú z charakteru práce. Riziká je možné eliminovať dôsledným dodržiavaním podmienok bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Dôležité sú podmienky požiarnej ochrany a prístup k objektom v prípade použitia požiarnej techniky po spevnených prístupových plochách.

Vzhľadom na charakter prevádzky a technické riešenie areálu nie je reálny predpoklad vzniku havárií s negatívnym vplyvom na životné prostredie.

Potenciálne riziká počas prevádzky navrhovanej činnosti v prípade poškodenia alebo ohrozenia životného prostredia je možné špecifikovať v rozsahu a pravdepodobnosti výskytu a to únik škodlivých látok do prostredia, havárie, výbuchu plynu, úder bleskom, požiaru a nebezpečenstva dopravných kolízií.

Vzhľadom k tomu k vzniku havárie môže dôjsť len po zlyhaní technických zábran pôsobením vonkajších činiteľov alebo obzvlášť neopatrnou a nezodpovednou manipuláciou, pohybom strojov a vozidiel v areáli Zariadenia. Riziká technického pôvodu je možné eliminovať pri dodržaní všetkých stavebných, prevádzkových, organizačných, požiarnych a bezpečnostných predpisov.

Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou činnosti v skúmanom území neboli identifikované.

Komplexné posúdenie vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Vplyvy počas prevádzky zariadenia budú mať charakter dlhodobý a trvalý, ale z celkového pohľadu bude málo významný. Na základe predchádzajúceho hodnotenia vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia sa nepredpokladá významné negatívne synergické a kumulatívne pôsobenie navrhovanej činnosti na zložky životného prostredia, ktoré by malo negatívne dopady na zdravie obyvateľov.

Popisované negatívne vplyvy budú hlboko pod limitmi a rámcami určenými legislatívou.

4.4. Hodnotenie zdravotných rizík

Hodnotenie zdravotných rizík predstavuje odhad miery závažnosti záťaže ľudskej populácie vystavenej zdraviu škodlivým faktorom životných podmienok a pracovných podmienok a spôsobu života s cieľom znížiť zdravotné riziká.

Vplyv činnosti na zdravotný stav obyvateľstva by sa mohol prejavovať pri výraznom negatívnom ovplyvnení základných zložiek životného prostredia (ovzdušie, voda, pôda), ako aj priamymi vplyvmi

ako sú napr. zvýšená prašnosť, hluk, vibrácie a pod. Z hodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti vyplýva, že predpokladané vplyvy nie sú natoľko významné, aby ovplyvnili zdravotný stav obyvateľstva, alebo vyvolali následné zdravotné riziká.

Zariadenie nebude produkovať emisie nad rámec platných emisných limitov príslušných znečisťujúcich látok v ovzduší, nebude produkovať znečistené vody nad rámec platných limitov znečisťujúcich látok vypúšťaných do povrchových tokov. Nebude produkovať ani iné toxické alebo inak škodlivé výstupy, ktorých koncentrácie by mohli ohroziť zdravie a hygienické pomery dotknutého obyvateľstva.

Nové mobilné zdroje hluku – prejazdy automobilov, ktoré sa očakávajú v súvislosti s prevádzkou navrhovanej činnosti budú produkovať nepravidelné hlukové emisie. Vzhľadom na rozsah predpokladanej dopravy však považujeme jej vplyv za zanedbateľný.

Zdravotné riziká vyvolané realizáciou zámeru hodnotíme ako zanedbateľné až nulové.

4.5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia

Navrhovaná činnosť nezasahuje do chránených vtáčích území, území európskeho významu ani súvislej európskej sústavy chránených území NATURA 2000. Nezasahuje do veľkoplošných ani maloplošných chránených území prírody. Územie, v ktorom sa činnosť navrhuje sa nachádza v 1. stupni ochrany podľa zák. č. 543/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov. Navrhovaná činnosť nezasahuje žiadny z prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability. V súčasnosti sa v širšom okolí nachádzajú zastavané a priemyselné plochy a biotopy poľnohospodárskych monokultúr, pre ktoré je charakteristická pomerne nízka biodiverzita. Posudzované plochy areálu nie sú z fytoecologického ani botanického hľadiska významnou, resp. hodnotnou lokalitou. Vzhľadom na charakter biotopu priamo na riešené územie nie sú viazané žiadne významné druhy živočíchov. Pretože sa činnosť bude vykonávať v jestvujúcom areáli vplyv na biodiverzitu bude nulový.

4.6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

Za najzávažnejší dopad možno označiť produkciu hluku a prašnosti pri prevádzke zariadenia. Posúdenie všetkých očakávaných vplyvov prevádzky navrhovanej činnosti z hľadiska významnosti a časového pôsobenia obsahuje nasledujúca tabuľka.

Tab. č. 6: Posúdenie očakávaných vplyvov

Vplyvy na životné prostredie	Bez vplyvu	Pozitívny vplyv	Negatívny vplyv	Priamy vplyv	Nepriamy vplyv	Krátkodobý vplyv	Dlhodobý vplyv	Trvalý vplyv	Dočasný vplyv	Kumulatívny vplyv	Vplyv zanedbateľný	Vplyv málo významný	Vplyv významný
Vplyvy počas prevádzky													
Biotopy	■												

Vplyvy na životné prostredie	Bez vplyvu	Pozitívny vplyv	Negatívny vplyv	Priamy vplyv	Nepriamy vplyv	Krátkodobý vplyv	Dlhodobý vplyv	Trvalý vplyv	Dočasný vplyv	Kumulatívny vplyv	Vplyv zanedbateľný	Vplyv málo významný	Vplyv významný
Hluk			■									■	
Ovzdušie			■									■	
Pôda	■												
Voda			■								■		
Horninové prostredie	■												
ÚSES	■												
Scenéria krajiny	■												
Chránené územia	■												
Kultúrne pamiatky	■												
Doprava			■									■	
Poľnohospodárstvo	■												
Lesné hospodárstvo	■												
Odpady		■					■					■	
Obyvateľstvo			■					■			■		
Pracovné príležitosti		■						■			■		

4.7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Vplyvy zámeru nepresahujú štátne hranice.

4.8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území

S prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia sa nepredpokladajú také vplyvy, ktoré by mohli výrazne negatívne ovplyvniť súčasný stav životného prostredia v širšom okolí.

4.9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti

Neboli identifikované ďalšie možné významné riziká spojené s realizáciou zámeru.

4.10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie

Pre realizáciu zámeru a jeho prevádzku je potrebné dôsledné dodržiavanie platných technologických, bezpečnostných a protipožiarnych predpisov a platnej legislatívy.

Pri realizácii je nutné dodržiavať zásady ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

Na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činnosti na životné prostredie sa navrhujú opatrenia uvedené v nasledujúcich kapitolách.

Opatrenia z hľadiska ochrany horninového prostredia

Počas prevádzky je potrebné zabezpečiť zníženie rizika havárií vozidiel, aby nedošlo k úniku možných kontaminantov do horninového prostredia. Manipulácie s odpadmi sa bude vykonávať len na spevnených plochách v areáli prevádzky.

Nebezpečné odpady skladovať len v nádobách, ktoré zabezpečenie zachytenie prípadného úniku NL. Nádoby, v ktorých budú NO skladované umiestňovať len na plochách, ktoré majú nepriepustnú podlahu, ktorá zabráni prípadnému úniku znečisťujúcich látok do horninového prostredia.

Opatrenia na ochranu zdravia ľudí

Pri prevádzke činnosti dodržať ustanovenia zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

Jednotlivé objekty a priestory využívané pre navrhované činnosti v rámci Zariadenia na zber, výkup a odpadov musia byť prehľadne a jasne označené. Dbieť na bezpečnosť v súvislosti s dopravným zaťažením územia (pohyb nákladných automobilov v rámci areálu).

Opatrenia na ochranu podzemných a povrchových vôd

- Vypracovať havarijný plán podľa zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a vyhl. MŽP SR č. 200/2018 Z.z.
- Zabezpečiť dobrý technický stav vodných stavieb z hľadiska možnosti únik znečisťujúcich látok a vykonávať preventívne kontroly.
- Zabezpečiť miesta prípadného výskytu škodlivých látok havarijnými súpravami.
- Počas prevádzky je potrebné zabezpečiť zníženie rizika havárií vozidiel, aby nedošlo k úniku možných kontaminantov do horninového prostredia.
- Manipuláciu s odpadmi vykonávať len na izolovaných plochách v areáli prevádzky.
- Skladovať znečisťujúce látky len na miestach na to určených, ktoré budú zabezpečené proti prípadným únikom do okolitého prostredia.
- Pre sklady a záchytné havarijné vane, kde sú skladované NO, zabezpečiť vykonanie skúšky tesnosti v zmysle § 39 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a vyhlášky MŽP SR č. 200/2018 Z.z.

Nakladanie s odpadmi

- Držiteľ odpadov je povinný odpady vznikajúce pri činnosti zhromažďovať a triediť podľa druhov a nakladať s nimi v súlade s ustanoveniami zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch.
- Dodržiavať ustanovenia zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch.
- Manipulácie s odpadmi vykonávať len na izolovaných plochách v areáli prevádzky.

- Nebezpečné odpady zhromažďovať oddelene od ostatných odpadov v areáli prevádzky, na vyhradenom mieste. Tieto odpady musia byť uložené v nepriepustných obaloch a sudoch do doby prepravy oprávnenou osobou za účelom následného zneškodnenia, resp. zhodnotenia.
- Zabezpečiť, aby držiteľ odpadov odovzdal odpady na zhodnotenie/zneškodnenie len osobám, ktoré sú na túto činnosť oprávnené.
- Zabezpečiť, aby držiteľ odpadov viedol a uchovával evidenciu o druhoch a množstve odpadov, o ich zhodnocovaní a zneškodňovaní,
- Zmesový komunálny odpad a jeho oddelené zložky je potrebné zhromažďovať v zberných nádobách zodpovedajúcich systému zberu komunálnych odpadov v obci Gbeľany.

Opatrenia na ochranu ovzdušia

V prípade suchých období je potrebné areálové komunikácie skrúpať vodou, aby sa zabránilo nadmernej prašnosti pri pohybe mechanizmov v rámci areálu navrhovateľa.

Opatrenia na ochranu pred hlukom a pred vibráciami

Zabezpečiť, aby stavebné práce neprekračovali najvyššiu prípustnú hladinu hluku vo vonkajšom prostredí napr. správnou organizáciou prác. Dodržiavanie pracovnej doby, ktorá by mala byť vylúčená v nočných hodinách, v dňoch pracovného pokoja a počas sviatkov.

4.11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala

Nulový variant je stav, keby sa navrhovaná činnosť nerealizovala a predstavuje areál v súčasnosti.

V súčasnosti sa v mieste realizácie navrhovanej činnosti nachádza nevyužívaná časť jestvujúceho areálu. Zariadenie navrhovateľa je súčasťou priemyselného areálu, ktorý slúžil aj v minulosti na priemyselnú činnosť. Ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala, jestvujúce priestory by ponúknuté na iným subjektom, ktoré by ich mohli využívať na svoje podnikanie.

Súčasný stav krajiny širšieho okolia posudzovanej lokality je ovplyvnený stresovými faktormi súvisiacimi s osídlením, priemyslom, poľnohospodárstvom, tvorbou odpadov a dopravou. Jestvujúci priemyselný areál je súčasťou priemyselnej zóny s vybudovanou infraštruktúrou. Toto územie sa prejavuje nielen ako bodové, líniové, či plošné zdroje znečistenia, ale aj ako líniové bariéry vo vzťahu k migrácii živočíchov.

Záujmové územie je poznačené antropogénnymi vplyvmi, ktoré sú charakteristické pre priemyselné areály. Biodiverzita územia je hodnotená ako nízka.

Jestvujúce areál sa nachádza v k. ú. obce Gbeľany mimo zastavaného územia, v jestvujúcej priemyselnej zóne s nadväznosťou na poľnohospodársky využívané plochy v blízkosti železnice. Vzhľadom na charakter biotopu priamo na záujmové územie nie sú viazané žiadne významné druhy živočíchov.

V riešenom území je vegetácia výrazne ovplyvnená antropogénnou činnosťou, súčasné druhové a priestorové zloženie je výsledkom a odrazom vplyvu človeka na životné prostredie.

4.12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi

Areál, v ktorom sa má vykonávať navrhovaná činnosť, sa nachádza v území, ktoré je v územnom pláne obce Gbeľany definované ako územie - plochy priemyslu a skladov. Navrhovaná činnosť nie je v rozpore s územným plánom mesta.

4.13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

Zámer je spracovaný po obsahovej a štrukturálnej stránke v zmysle Prílohy č. 9 zákona č. 24/2006 Z.z.. Údaje v Zámere komplexne opisujú a vyhodnocujú predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti. Z posúdenia uvedeného v Zámere vyplýva, že predpokladaný vplyv činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia je málo významný. Zámer bude predložený podľa zák. č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na Okresný úrad Žilina, na zisťovacie konanie.

5. Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu s prihliadnutím na vplyvy na životné prostredie

Navrhovateľ listom požiadalo Okresný úrad Žilina, Odbor starostlivosti o životné prostredie o upustenie od požiadavky variantného riešenia. Okresný úrad Žilina, Odbor starostlivosti o životné prostredie vo svojom liste č. OU-ZA-OSZP32022/022991/HnI zo dňa 02.05.2022 upustil od požiadavky variantného riešenia, a preto navrhovateľ predkladá Zámer spracovaný v jednom variante.

5.1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Pretože navrhovateľ predkladá Zámer spracovaný v jednom variante, nebol vytvorený súbor kritérií na porovnanie variantov.

5.2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty

Samotný zámer je rozpracovaný iba v jednom variante z nasledujúcich dôvodov:

A/ alternatívne umiestnenie

Navrhovateľ nedisponuje v súčasnosti inou lokalitou, na ktorej by mohol umiestniť uvedené zariadenie. Samotný areál je v nájme na základe Zmluvy o nájme nebytových priestorov uzatvorenej v zmysle § 3a nasl. Zák. č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov, uzatvorenej dňa 31.03.2022. Areál má dobré dopravné napojenie na verejné komunikácie. Záujmové územie je v územnom pláne definované ako územie priemyselnej výroby, skladov. Navrhovaná činnosť nie je v rozpore s územným plánom obce.

B/ alternatívne stavebné a technologické riešenie

Navrhnuté bude zariadenie, ktoré svojou objektovou skladbou a technologickým vybavením bude plne vyhovovať pre požadovaný účel. Zariadenie bude navrhnuté tak, aby spĺňalo všetky požiadavky z hľadiska právnych predpisov v oblasti ochrany životného prostredia, ako aj ostatných príslušných právnych predpisov

5.3. Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu

Spoločnosť Zberné suroviny Žiliny a.s. zamýšľa v jestvujúcom areáli prevádzkovať činnosť na zber a výkup ostatných odpadov, vrátane kovových odpadov, odpadov z papiera a plastov a zber a zhromažďovanie nebezpečných odpadov, predovšetkým elektroodpadov, batérii a akumulátorov a starých vozidiel. Zariadenie bude zriadené v priestoroch v jestvujúcom priemyselnom areáli v území, ktoré je v územnom pláne obce Gbeľany definované ako územie - plochy priemyslu a skladov. Navrhovaná činnosť je v súlade s funkciou, ktorú pre dané územie vymedzuje platná územnoplánovacia dokumentácia – ÚPN obce Gbeľany. Identifikované vplyvy navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravie obyvateľstva nie sú významné a nie je predpoklad, že by mali za následok významné zhoršenie ich stavu. Navrhované zariadenie výrazne prispieva k recyklácii odpadov v súlade so zásadami a cieľmi Európskej únie, ktorej zámerom je zaviesť systém intenzívnej recyklácie a vytvoriť tzv. obehové hospodárstvo.

Navrhnutá je komplexná prevádzka s úplnou objektovou skladbou a technologickým vybavením pre požadovaný účel. Zariadenie bude spĺňať požiadavky z hľadiska právnych predpisov v odpadovom hospodárstve, ako aj ostatných príslušných právnych predpisov. Bude disponovať dostatočnými plochami na nakladanie s odpadmi, ktoré budú v Zariadení zhromažďované, skladované a triedené. V danom prípade ide o využitie najlepšej dostupnej technológie za primeranú cenu, ku ktorej nie je momentálne dostupná alternatíva za obdobných ekonomicko-prevádzkových podmienok, ktorá by spĺňala zadané požiadavky komplexnosti a viac účelovosti.

Pozitívne vplyvy navrhovanej činnosti sa prejavujú predovšetkým v environmentálnej sfére a to tým, že sa eliminuje vznik čiernych skládok v katastri obce a obyvateľom budú vytvorené podmienky pre environmentálnejšie nakladanie so vzniknutým odpadom formou jeho následného zhodnocovania.

Sprievodné negatívne vplyvy súvisiace s prevádzkou navrhovanej činnosti nepredstavujú významné riziko ohrozenia životného prostredia a jeho zložiek. Antropogénna záťaž, ktorá bude súvisieť s navrhovanou činnosťou bude predstavovať minimálne zaťaženie, ale len v bezprostrednom okolí zariadenia bez významného vplyvu na životné prostredie. Vzhľadom na nulové (záber pôdy, emisie) alebo len minimálne (hluk, doprava, zvýšená prašnosť) zásahy a vplyvy na životné prostredie a prevažujúce socio-ekonomické a environmentálne prínosy (zvýšenie podielu zberaných a zhodnocovaných odpadov) je prevádzkovanie navrhovanej činnosti v navrhovanom areáli optimálne.

Popisovaná činnosť nebude mať taký vplyv, ktorý by vytvoril novú preťaženú lokalitu, t.j. takú, kde sa koncentrujú nepriaznivé účinky aktivít s dopadom na zdravie obyvateľstva, alebo zložky životného prostredia

6. Mapová a iná obrazová dokumentácia

- List OU Žilina o upustení od požiadavky variantného riešenia
- Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti – v texte

7. Doplnujúce informácie k zámeru

7.1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov

Ako podklady pri spracovaní Zámeru boli použité tieto hlavné materiály:

- Územný plán obce Gbeľany
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Gbeľany
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mikroregiónu Terchovská dolina na roky 2015-2020 (s výhľadom do r. 2023)
- Atlas krajiny Slovenskej republiky, MŽP SR, 2002
- Mazúr E., Lukniš M.: Geomorfologické jednotky 1:500 000, Atlas SSR, SAV, 1980
- Európsky významné biotopy na Slovensku, ŠOP SR Banská Bystrica
- Katalóg biotopov Slovenska, Daphne, 2002
- www.mojaoobec.statistics.sk
- www.sopsr.sk
- www.sazp.sk
- www.gbelany.eu
- www.vupop.sk/
- www.enviro.gov.sk

Legislatíva:

- Zákon č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov,
- Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny,
- Zákon č. 137/2010 Z.z. o ovzduší v znení neskorších predpisov,
- Vyhláška MŽP SR č. 410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší,
- Zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov,
- Vyhláška MŽP SR č. 200/2018 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Vyhláška MZ SR č.549/2007 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí
- Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov,
- Zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov

7.2. Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru

Ku dňu spracovania zámeru bol doručený list z Okresného úradu Žilina, Odbor starostlivosti o životné prostredie list č. OU-ZA-OSZP32022/022991/HnI zo dňa 02.05.2022, ktorým Okresný úrad Žilina, Odbor starostlivosti o životné prostredie ako príslušný orgán štátnej správy, ktorý plní povinnosti na úseku posudzovania vplyvov na životné prostredie, upustil od požiadavky variantného riešenia.

7.3. Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie

V predloženom zámere sú spracované všetky v súčasnosti dostupné informácie o postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie.

V rámci prípravy navrhovanej činnosti bola vykonaná obhliadka zariadenia.

Na základe zistených skutočností bol spracovaný zámer. Ďalšie informácie pre spracovanie zámeru boli čerpané z odbornej literatúry, prieskumov, meraní a hodnotení týkajúcich sa danej lokality z verejne dostupných zdrojov.

Zámer je spracovaný po štruktúrálnej stránke v zmysle Prílohy č. 9 zákona č. 24/2006 Z.z.. Údaje v Zámere komplexne opisujú a vyhodnocujú predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti. Z posúdenia uvedeného v Zámere vyplýva, že predpokladaný vplyv činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia je málo významný.

Zámer bude ďalej predložený na zisťovacie konanie podľa zák. č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

8. Miesto a dátum vypracovania zámeru

Žilina, apríl 2022

9. Potvrdenie správnosti údajov

9.1. Spracovateľ zámeru

Zberné suroviny Žilina a.s., Kargujevská 3, 010 01 Žilina

v spolupráci s externým spoluspracovateľom

ENEX consulting, s.r.o., Ľudovíta Stárka 2513/26A, 911 05 Trenčín

9.2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom (pečiatkou) spracovateľa zámeru a podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa

Potvrdzujeme správnosť údajov:

Zástupca spracovateľa Zámeru

Mgr. Filip Sapák

Zástupca navrhovateľa Zámeru:

Zberné suroviny Žilina a.s. zastúpení ENEX consulting, s.r.o.

Ing. Peter Plekanec, konateľ

V Trenčíne, dňa 12.05.2022

PRÍLOHY